Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

…най 1921 оной …рын 21-hээ гарана | № 193 (13998) | 1975 оной августын 17, воскресени | Сэн 2 мүнгэн.

Түгэсхэхы жэлэй габшагай алхам

…НИИСЭЕЭ ХАДАЖА ЗАХАЛАА

…ЭЖЭНГЭ. Аймагай газетын корреспондент …агоев нигэжэ дамжуулна:

…гэлдэр Чисаанын совхозой үнинэй механиза… …уд Леонид. Витихин, Василий Хохряков гэг… …урид эдеэшэhэн Тарбагайн поли дээрэхи шэ… … сабшажа, түрүүшын баалнуудые hубарюул-

…хозой механизаторнууд эдэ үдэрнүүдтэ заhа… …агдажа бэлэн болгогдоhон бүхы 10 комбай… …оёр халаанда хүдэлгэжэ, шэниисэеэ баал …он сабшажа унагаахань.

…РАГШАД ТУҺАЛНА

…ГТА. Һаяын үдэр… борoo хура таhал… …й орожо, үбhэ ху… … хойшо татаба. … гар хажуураар, …косилкаар сабшаг… …жалаа таhалдуул… … Жэшээнь, Б. Ж. …евай эрхилдэг гар …шадай звено 10 … туршада 900 цент… …hэ хуряаха түсэб… …аа, 1120 центнер …hэн байна. Ингэ… …hан социалис уял… … гаран центне… …үүлбэ. Тус зве… …шүүд Д-Д. Цыби… … Доржиева, Ф. … гэгшэд үдэрэйн… …абари hэтэ үлүү… …үүргэнэ. Тиихэдэ … Очировай звенодо …иин багша Г. Цы… …ов 15 hурагшадтай… …мта эдэбхитэй бэр… …дэлнэ. Эдир залуу …ад гар хажуу… …гоо сабшахадаа, …тэй эрэшүүлhээ …эгдэнэгүй. Һураг… … хүсөөр 500 ценг… …hэн бэлэдхэгдээ. …алай жэлэй эхил… … эдэ hурагшад ту… …хоздоо ямар туhа …он, тунгалаг hай… …аарта яажа амар… …хайгаа нүхэдтээ …хон хөөрэхэ бэзэ. … Н. Н. Эрдынее… …ридадаг звено та… …үүшүүлhаа бүри… … Эдэнэр гансахан … косилкатайшье …гонихон болзор соо …тнер үбhэ хуряа… …даа. …оздо бүхыдөө 16 … хүдэлнэ. Тэдэнэйнь 4-ниинь оньhожоруулагданхай. Эдэ звенонуудай гэшүүд үбhэ хуряалгын дүүрэтэр абаhан уялгаяа заабол дүүргэхые оролдохо юм.

Шэмэтэ тэжээлнүүдэй нэгэн болохо ногооной гурил яhала hайн шанартайгаар бэлэдхэгдэжэ байна. Энэ хэрэгые дуршэлтэй механизатор М. М. Баннов олон жэл эрхилнэ. Михей Михеевич Баннов нүхэртэйгөө хамта мүнөө 700 гаран центнер үнэтэ тэжээл бэлэдхээ.

С. ЧАГДУРОВ,
Ехэ-Нугын совхозой парткомой секретарь.

— Мүнөө тосхон соо сүлөө хүниие олохогүйлтэ. Булта — ехэ, багагүй үбhэ хуряалгадаа гаранхай байха, — гэжэ уулзаhан нэгэ хүгшэнэй хэлэhэниинь тон зүб байба. Ушарынь хадаа эгээл тэрэ үдэр колхозой правлениин гэшүүдhээ эхилээд, түб hууринай эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд булатадаа тэжээл бэлэдхэлгэдэ ошонхой байгаа.

Уланай колхоз үнэндөө үбhэ хуряалгадаа иигэжэ бүхы хүсэеэ элсүүлэн, жэгдэ эхилдэг заншалтай юм. Илангаяа энэ жэлдэ үбhэндөө эмхитэйгээр ороо. Юуб гэхэдэ, зунай эхеэр хура бороо таhалгаряагүй орожо, Баргажан голойнь үерлэхэдэ, бии сабшалангынь уhанда абташоо. Тиигэжэ иимэ гасаланда ороhон тус ажахы байгша ондо ниитынгээ адууhа малда бардам хүрэхэ үбhэ тэжээл хуряажа абаха зорилготойгоор бүхы машина, техникээ, зэр зэмсэгүүдээ эртээнhээ hайнаар заhабарилжа бэлдээд, үбhэшэдэй звено, бригадануудые дары эмхидхэhэн байна.

Һүүлээрнь уhанай татажа, голой hабадаа ороходонь тэжээл бэлэдхэхэ халуун хаhаяа эхилжэ, абаhаар дахяад уhанда абтахаар доро газарай ногоо сабшажа захалhан юм. Мүнөө колхозой бүхы звенонууд гол түлэб Баргажан голой эрье зубшаад нэмжыhэн сабшалангаа хуряажа байна.

Бидэнэй Яарагта хүрэжэ ерэхэдэмнай, Бага-Баргажанай хойто эрбеэр хэдэн звено отогоо түхеэрэнхэй, набтарханаар ургаhан ногоогоо гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряажа байба. Түрүү звенонуудай нэгэн — Илья Гармаевай хүтэлбэрилдэг звено 14 хүнhөө бүридэнэ. Үбhэшэдэй звено богонихон болзор соо 700 центнерэй 9 томо сомоо hүрилөө. Звенодонь гол түлэб hургуулиин hурагшад ажаллана.

— Манай звено бүхыдөө 2500 центнер үбhэ хуряаха зорилготой. Мүнөө 100 гектар сабшалан хуряагдаад байна. Хэхэ ажалнай hаял эхилээ ха юм даа, — гэжэ звеное хүтэлбэрилэгшэ И. Гармаев тобшохоноор тайлбарилна.

Үбhэшэдэй энэ багахан коллектив тэжээл бэлэдхэхэдээ сабшалга хуряалга хоёроо ехээр алгасалдуулхагүйе оролдоно. Тиимэhээ мүнөө сабшалга, тармалга, hүрилэлгэнь зэргэ шахуу ябуулагдажа, үбhэниинь hайн шанартайгаар, сэл хүхэ зандаа хуряагдана.

Газаа сэлмэг, огторгойдо малгайншье зэргэ үүлэн үгы, хүхэрэн зэнхынэ. Отогhоо зүүлжээ hүри соможо байhан Баяр Абидуев Буда Цыренов хоёр байд гээд лэ Баргажанай хойто хадын Шастиин үндэр тээшэ хаража:

— Юрэдөө тэндэhээ үүлэн обоорногүй бээз. Үсэгэлдэрэйхидэл адли гэнтэ аадарлахагүй аабза, — гэнэ.

Тээ саанахана сомоогой захаархине тармажа байhан Илья Мужанович:

ГОЛОЙ ҮЕРТЭ ГАСАГ-ДАБАШЬЕ...

— Аадарлахадаал магадгүй. Мүнөөдэр үлүүсэ халуун, бүгшэм болоод байна, — гэхэ юм.

Эдэнэрэй нигэжэ хөөрэлдэhөөр байтар МТЗ түхэлэй трактортай Даша Шаблаев копповозоороо томо гэгшын бухал асараад буулгажархиба. Тэрэ обоо бухалыень сомоошод тэрэ доронь асалаад, hүри дээрэ ээлжээлэн шэдэхэ юм.

Дурсагдагша звено нэгэ трактортай. Тэрээгээрээ үбhэ сабшажа, бухал шэрэнэ. Тиихэдэ 2 морин тармуур, нэгэ морин косилка үгтэнхэй.

— Үертэ абтаhан сабшалангай ногоон сабшахада бүхэ аад. хажуурыемнай түргэн муудхаана. Хэды аадарай ороошье hаань үерэй урин hалаагүй, — гээд Даша Шаблаев хөөрэнэ.

Эндэ звенонуудай дунда социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэнхэй. Дүнгынь 5 — 5 хоногой hүүлээр согсологдожо, шалгарагшадынь элирүүлэгдээд, тусгаар тогтоогдомол мүнгэн шагнал хүртэнэ.

Үбhэшэд халуунай улам шангадаад байха үеэр — үдынгөө сайлалгада ошохоёо сугларжа, отог тээшээ яаралтайгаар hубарибад. Тэндээ хүрэжэ ерэхэдэнь тогоошон Сэсэг Буянтуева эдеэень шанажа бэлдэнхэй, угтажа байба.

— Мүнөө дээрээ үбhэн hайнаар абтажа байна. Бидэ тэжээл бэлэдхэлгэеэ энэ hарын 25 болотор дүүргэхэбди, — гэжэ звеное даагша Илья Гармаев тараха дээрээ хэлээ hэн.

Вл. ЖИГЖИТОВ,
манай корр.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: тракторист Д. Шаблаев.
Баргажан.

УЛААН-ҮДЫН АЙМАГ. «Никольский» совхоз мал шахан таргалуулгаар табан жэлэйнгээ түсэб 3 жэл 8 hара соо дүүргээ. Мүнөө тус совхозой түрүү малшад туйлаhан амжалтаяа арьбадхан хүдэлнэд.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ (зүүн гарhаа): мал шахан гаргалуулагшад К. М. Степанова, Н. Ф. Сафронова, А. Л. Алексеева, В. Е. Ефремова гэгшэд.

З. ВЕСНИНАГАЙ фото.

АЖАХЫН ШЭНЭ ҺАЛБАРИ

Загаhа барилгын «Прибайкалец» колхозой гэшүүд шэнэ hалбари хүгжөөжэ эхилhэн юм. Шубуу үсхэбэрилгэhөө бага бэшэ олзо доход эндэ абтадаг болоо. Колхоз нёдондо жэлдэ hайн үрэ дүн туйлаhанай түлөө ВДНХ-да хабаадалсаха эрхэдэ хүртэhэн, автомашинаар шагнагдаhан байна. Олон шубуушад ВДНХ-гай медальнуудта хүртэнхэй.

Колхоз энэшье жэлдэ hайн үрэ дүн туйлажа байhаар. Нугаhанай мяха худалдаха хахад жэлэй түсэб холо үлүүлэн дүүргэгдэнхэй. Энэ жэлдэ түсэбэй ёhoop нугаhанай 1500 центнер мяха худалдаха ёhотой байhанаа, тэрэнээ 3000 центнертэ хүргэхэ гэжэ хараалаа.

— Ажалайнгаа энэ бэлэгые партиин XXV съездэ зорюулха гэжэ шиидэнхэйбди, — гэжэ колхозой түрүүлэгшэ П. Е. Новолоцкий хөөрэнэ.

А. Ф. Балдакова, Е. Н. Соболева, А. А. Новолоцкая, А. Н. Таргашина нугаhануудые hайнаар харууhалжа, шэгнүүрыень ехээр дээшэлүүлжэ шадаа.

Колхоз өөрынгөө гол hалбариин — загаhа бариха даабариа мүн лэ амжалтатайгаар дүүргэнэ. Загаhа бариха табан жэлэйнь түсэб болзорhоо урид дүүргэгдээ. Ажалай Улаан Тугай орденто А. Ф. Новолоцкиин даадаг загаhа барилгын бригада эрхимлэнэ. Бригада колхоз соогоо эгээл түрүүлэн табан жэлэй даабари дүүргээ hэн. Жэлэй түрүүшын хахадай туршада 380 тонно загаhа бариха даабаряа 469 центнертэ хүргэhэн байна.

А. ХАЛТУЕВ.

ТҮЛЭГ ДУНДАА...

…ан Ленинэй нэрэмжэ… …хозой түрүүлэгшэ Ар… …Степанович Иринчеев… …үг ажахынь сабшалан …р ябабабди. Үдэр бү… …үдэлжэ байhан хүн …түрүүлэгшын эрьежэ, … ябахань барагдаха бэ… … Эгээн түрүүн Дээдэ… … ажаллажа байгаа … Сундуевич Матуевай … ошобобди. Эндэ дан… …үүшүүл. Тоорын дун… …ргуулиин ахалагша …дай hурагшанар хү…

…зой пенсионер, ком… … Сэрэн-Доржо Добжи… … Ошоровой ургуулhан …тар сабшалан дээ… …гоо Матуевай звено… …ллектив хуряажа бай… …рэгшэ жэлдэ Сэрэн… … Добжитович 100 гек… …шалангайнгаа га бү… … 25 центнер ногоо ур… … колхоз, совхозуудай …уудай дунда дэлгэр… …циалис мүрысөөндэ …он, аймагай чемпио… …эдэ нэрэ зэргэдэ хүр…

… Энэ жэлдэ гектарhаа …тнер абажа шадаха … — гэжэ Демид Сундуе… …асуубабди.

— Хорин таба арайшье …гүй, нёдондонойхидоо …гүйнь ха, — гэжэ зве… …агша харюусана. — … баян лэ ургаса аб… …юм.

… Демид Сундуевич, хэ… …отой боложо байна… … — гээд түрүүлэгшэ үб… …эй ажалаар hонирхобо.

— Гуша нэгэн сомоо бод…

— Мүнөөдэр хэды hүри …а ургатайбта?

— Арбан сомоо хэхэ бэзэ.

— Үгы, үсэгэлдэр арбан хоёрые hүрилhэн аад, мүнөөдэр арба гэхэдээ яанабши, хүбаа? — гээд Аркадий Степанович залуушуулда хандана. — Арбан гурбан hүри соможо шадаха гүт, хүбүүд?

— Арбан гурбаяа даражал унахабди даа, — гэжэ хүбүүдэй дундаhаа хэншьеб омогорхон харюусана.

— Мүнөөдэр арбан гурбан сомоо hүрилбэл, хамта мянган центнер үбhэтэй болохотнай. Декадын дууhатар түрүү hуурида гарахаар оролдогты, хүбүүд, — гэжэ түрүүлэгшэ үбhэшэдые зориг-жуулна. — Мүнөө зун үбhэндэ шалгарhан звено бүхэнhөө гурба-гурбан хүбүүдые Москва, ВДНХ-да эльгээхэбди.

Һүүлшын жэлнүүдэй туршада үбhэ болон газарай бусад ургамалнуудые хуряалгада шалгарhан hурагшадые колхозой правлени арадай ажахын туйлалтануудые харуулhан выставкэдэ Москва эльгээнэ, герой-городуудаар айлшалуулна. Эдэ хүүгэдтэ эрдэм ухаанай туйлалтануудые шудалуулха, ажал хүдэлмэридэ дуратайгаар хүмүүжүүлгын эгээл зүб зам гээшэ aаб даа.

Тоорын дардам харгыгаар зүүлжээ, Шулуутын отделени тээшэ гүйлгэбэбди. Харгын хоёр талаар тарьялангай ногоон далай долги татан найгана. Хүнэй хүбүүдэй хаба хүсэеэ, ухаан бэлигээ гаргажа ургуулhан энэ үндэр ургасын дээжые харахада үрматай. Багсаахада, гектарhаа 25—27 центнер ургаса үгэхэл тарьялан.

Тоорын колхозой тарьялан Түнхэнэй бусад ажахынуудта орходоо эгээ муу үрэжэлтэй газарынь гэлсэдэг. Элhэлиг хүрьhэтэй дээрэhээ урдань сэбэр паарташье таригдаhан (илангаяа Шулуута, Тооро, Зуун-Моринной отделенинүүдтэ) газарай гектар бүхэнhөө 14—15 центнерhээ дээшэ ургаса абтаагүй юм.

5—6 жэлэй саада тээ энэ ажахы үбhэ тэжээлээршье дутамаг, сабшалангай гектар бүриhөө 5—6 центнер үбhэ абадаг байгаа. Тэрэ үедэ энэ колхоз экономикынгоо талаар аймаг соогоо эгээ гээгдэнги ажахы байhан.

Зүгөөр табан жэлэй туршада энэ колхоз танихын аргагүйгөөр хүгжөө. Эндэ хэдэн тоо дурдалтай болоно. Үнгэрэгшэ жэл колхозой механизаторнууд 45 мянган центнер оpooho, 20 гаран мянган центнер үбhэ, 8 мянган тонно силос бэлэдхэжэ абаа hэн.

Гэбэшье, колхозой малшад, механизаторнууд, мэргэжэлтэд үнгэрэгшэ жэлнүүдтэ туйлаhан амжалтаараа hанаагаа амарнагүй. Олзо доходоо үшөөл дээшэлүүлхын тула продукци шадаал hаа ехээр үйлэдбэрилхэ зорилго табигданхай. Ниитынгээ малда бардам хүрэхэ бүдүүн, шэмэтэ тэжээл, таряа талха элбэгээр бэлэдхэхэ асуудалда онсо анхарал хандуулан ажаллана. Ганса 600 гектар hайжаруулагдамал сабшалан дээрэhээнь 15—16 мянган центнер үбhэ хуряажа абахаар хараалагдана. Мүнөө жэл бүхы сабшалан дээрэhээ хуряаhан үбhэнэйнь хэмжээн 20 мянган центнер болохо юм.

Шулуутын урдуур зүүлжээ hунаhан эгсэ үндэр хадын хормойгоор зурыhан харгыгаар дабшанабди. Удангүй үнөөхи 300 гектар hайжаруулагдамал сабшаламнай нэмжыгээдхибэ. Хоёр нюдөөрөө хараагүй хүнэй этигэхын аргагүй баян ургаса харагдана. Үбсүү тулама үндэр үдхэн ногоон шэдитэ дангиин нэхэжэрхиhэн хибэс мэтээр олон янзын үнгэнүүдээр угалзатанхай.

— Хүбүүдэйнгээ ургуулhан үндэр ургасые харахадаа, урмашанаб, баясанаб, — гэжэ түрүүлэгшэ үнэн сэдьхэлhээ хэлэнэ. — Гектарhаа 50-яад центнер гараха гү?

— Минии тухайлхада, гектарhаа 70 центнер абтаха гэбэб.

Үнинэй танил нүхэдии эндэ ажаллажа байба. Колхозой суута механизатор Абрам Сундуевич Матуев үбhэ багсалан уяжа, тюк болгохо пресс-подборщик шэрэдэг «МТЗ» трактор жолоодоно. Мүнөө тэрэ агрегадаа аалиханааршье hаа, нэгэтэшье зогсоонгүй, урагшань ябуулна.

— Үдэртөө 250—300 центнер үбhэ тюк болгон уянаб, — гэжэ Абрам Сундуевич хөөрэнэ. — Энэ пресс-подборщик гээшэмнай ехэл hайн машина байна. Игэжэ багсалагдан уягдаhан үбhэн хура, бороодошье нородоггүй юм.

Энэ үедэ эндэ ажаллажа байhан механизаторнууд бултадаа бидэниие тойрошобо. Ажалша шударгы Нанзат Холмогоров тракторай кабинын үүдээр багтажа ядаhаар гаража ерэбэ. Баатар шэнги хүдэр, шамбай энэ хүбүүмнай залуушье hаа зондоо хүндэтэй, нэрэтэй солтой механизатор юм. Нанзат зургаадахи жэлээ трактор жолоодоно.

Урдань хонишоноор ажаллажа, аймаг соогоо алдар сууда гараhан Доржо Сыренович Ошоров үбhэ бухаллаха «КУН-10» түхеэрэлгэ шэрэhэн тракторта хүдэлнэ. Үбhэ тармааша Григорий Хурбугулдаев үглөөгүүр тракторна косилкаар үбhэ сабшаад, үдэрынь үбhэ hүрилхэ, нюруулха хүдэлмэридэ Владимир Танхаев, Геннадий Шобоев, Лопсон Сырен Халудоров гэгшэд хүдэлнэ.

Звеногойхидой үдэртөө хэды шэнээн үбhэ хуряадаг тухай hонирхоод, түрүүлэгшэ нигэжэ хэлэбэ:

— Үглөөдэр табан автомашина ерэхэ, тиихэдэ тюгуудаа hайнаар тоологты, hаалишадые мэхэлжэ болохогүй бшуу. Тэдэмнай бухэли үбэлдөө, хабартаа үнеэдтээ энэ үбhэ эдюулжэ гараха зон ха юм. Демид Матуевай звено мянгаад центнер үбhэ хуряагаад байна. Тэндэмнай хоёр трактор, хоёр морин тармуурhаа ондоо техникэ үгы. Таанар түгэс техникэтэй аад, hанаhанда хүрэнэгүйт, хүбүүд!

— Үдэртөө 500-гаад центнер үбhэ хуряажа эхилээбди, — гэжэ звеное даагша түрүүлэгшээ найдуулна. — Иигээд түргэндөө орохобди...

Б. ЯБЖАНОВ.

Түнхэн.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указhаа

РСФСР-эй ТҮЛИШЫН ПРОМЫШЛЕННОСТИИН, БЕЛОРУССИИН, ЛИТВАГАЙ, ЛАТВИИН ССР-эн ТОРФЫН ПРОМЫШЛЕННОСТИИН ПРЕДПРИЯТИНУУД БОЛОН ЭМХИ ЗУРГААНУУДАЙ ҮЙЛЭДБЭРИИН УЧАСТОГУУДАЙ МАСТЕРНУУДЫЕ СССР-эй ОРДЕН, МЕДАЛЬНУУДААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түсэбтэ даабаринууд болон социалис уялгануудаа дүүргэхэ хэрэгтэ үндэр үрэ дүн туйлаhанайнь түлөө иимэ хүнүүдые шагнаха:

БУРЯАДАЙ АССР-hээ

«Ажалдаа шалгарhанай түлөө» медаляар

Григорьева Анна Герасимовнае — Еловско леспромхозой мастер.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. ПОДГОРНЫЙ.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1975 оной августын 5.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указhаа

СССР-эй ХҮДӨӨГЭЙ БАРИЛГЫН МИНИСТЕРСТВЫН ПРЕДПРИЯТИНУУД БОЛОН ЭМХИ ЗУРГААНУУДАЙ ҮЙЛЭДБЭРИИН УЧАСТОГУУДАЙ МАСТЕРНУУДЫЕ СССР-эй ОРДЕН, МЕДАЛЬНУУДААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түсэбтэ даабаринууд болон социалис уялгануудаа дүүргэхэ хэрэгтэ үндэр үрэ дүн туйлаhанайнь түлөө иимэ хүнүүдые шагнаха:

БУРЯАДАЙ АССР-hээ

«Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденоор

Бойчук Дмитрий Фёдоровичые — «Бурятцелинстрой» трестын 173-дахи нүүдэл оньhожоруулагдамал колонын мастер.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. ПОДГОРНЫЙ.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1975 оной августын 7.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указhаа

СССР-эй БАРИЛГЫН МАТЕРИАЛНУУДАЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИИН МИНИСТЕРСТВЫН ПРЕДПРИЯТИНУУД БОЛОН ЭМХИ ЗУРГААНУУДАЙ ҮЙЛЭДБЭРИИН УЧАСТОГУУДАЙ МАСТЕРНУУДЫЕ СССР-эй ОРДЕН, МЕДАЛЬНУУДААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түсэбтэ даабаринууд болон социалис уялгануудаа дүүргэхэ хэрэгтэ үндэр үрэ дүн туйлаhанайнь түлөө иимэ хүнүүдые шагнаха:

БУРЯАДАЙ АССР-hээ

Ажалай Улаан Тугай орденоор

Король Нина Ивановнае — Улаан-Үдын шэлэй заводой мастер.

Нелюбин Андрей Прокопьевичые — Тимлюйн цементын заводой мастер.

«Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденоор

Луцкив Галина Аристарховнае — Улаан-Үдын шэлэй заводой мастер.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. ПОДГОРНЫЙ.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1975 оной августын 7.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указhаа

СССР-эй ПРОМЫШЛЕННА БАРИЛГЫН МИНИСТЕРСТВЫН ОРГАНИЗАЦИНУУД БОЛОН ЭМХИ ЗУРГААНУУДАЙ ҮЙЛЭДБЭРИИН УЧАСТОГУУДАЙ МАСТЕРНУУДЫЕ СССР-эй ОРДЕН, МЕДАЛЬНУУДААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түсэбтэ даабаринууд болон социалис уялгануудаа дүүргэхэ хэрэгтэ үндэр үрэ дүн туйлаhанайнь түлөө иимэ хүнүүдые шагнаха:

БУРЯАДАЙ АССР-hээ

Ажалай Улаан Тугай орденоор

Агафонова Вера Алексеевнае — Буряадай барилгын управлениин барилга-хабсаралгын 7-дохи управлениин мастер.

«Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденоор

Мархакшинов Вячеслав Ивановичые — Буряадай барилгын управлениин гэр байра барилгын комбинадай мастер.

«Ажалай габьяагай түлөө» медаляар

Микулич Петр Васильевичые — Буряадай барилгын управлениин барилга-хабсаралгын 1-дэхи управлениин мастер.

«Ажалдаа шалгарhанай түлөө» медаляар

Селедцов Григорий Петровичые — Буряадай барилгын управлениин үйлэдбэриин «Буржелезобетон» нэгэдэлэй мастер.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. ПОДГОРНЫЙ.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1975 оной августын 7.

МҮНӨӨДЭР — СССР-эй АРАДАЙ ФЛОДОЙ ҮДЭР

Республикымнай граждан авиацида ажаллахаар түрүүшын эхэнэр лётчик Мария Жигжитова үнгэрэгшэ жэлдэ ерэhэн юм.

— Би Эрхүү хотодо түрэhэн, тэндэ дунда hургуули дүүргээ hэм. Эндэл hуража ябахадаа лётчик болохо эрмэлзэлдэ абтаhан байгааб, — гэжэ Мария Жигжитова мүнөө хөөрэнэ.

1965 ондо Эрхүүгэй авиаспортын клубай парашютна отделенидэ hуралсажа гарахадаа, парашюдаар зургаан зууhаа дээшэ hүрэhэн байна. Тиин парашюдаар hүрэлгээр Сибирь болон Алас-Дурна зүгэй зонын чемпионка боложо шадаhан байгаа. Удаань Красноярскын авиаспортын клубай самолёдой отделенидэ hуралсажа гарахадаа, «ЯК-18» самолёдые жолоодожо hураhан байха юм. Мүн эндэ hуралсажа ябахадаа парашютна спортын инструктораар ажаллаhан байна.

Һүүлэй үедэ Омскын авиаучилищи дүүргэжэ гараха даа, одоошье агаараар ниидэхэ зорилгоёо бэелүүлhэн байгаа. Буряадаймнай түрүүшын эхэнэр лётчик болоhон Мария Жигжитова 1974 оной ноябрь hараhаа манай Улаан-Үдын авиапредприятидэ хоёрдохи лётчигоор хүдэлжэ ябана.

— Манай Мария эдэбхитэй комсомол басаган юм. Нютагайнгаа hургуулиин hурагшадые дахуулжа, авиапредприятиингаа хүдэлмэришэдтэй уулзалга эмхидхэжэ, залуу үетэнние авиацида дуратайгаар хүмүүжүүлэлсэжэ ябадаг, — гэжэ авиапредприятиин комсомолой комитедэй секретарь Е. Иванов омогорхоно.

Республикын нютаг бүхэндэ «АН-2» самолёдоор ниидэжэ ерэдэг Мария Жигжитова өөрынгөө мэргэжэлые улам дээшэлүүлхын хойноhоо шармайн оролдоно. Ерээдүйдэ парашюдаар hүрэлгын спортын мастерай нормо дүүргэхэ зорилго мүнөө урдаа табинхай, сүлөөтэйл сагтаа парашюдаар hүрэжэ, залуушуулые энэ спортдо олоор хабаадуулжа эхилэнхэй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Мария Жигжитова.

С. ЦЫДЫПОВЭЙ фото.

Стахановска хүдэлөөнэй 40 жэлэй ойдо

ОЛОНИИТЫН ҮҮСХЭЛ БАДАРУУЛАГША ХҮСЭН

(Буряад орондохи стахановска хүдэлөөнэй түүхэһээ)

Донецкэ шахтер Алексей Стахановай үүсхэлээр 1935 ондо орон дотор дэлгэрһэн стахановска хүдэлөөн хадаа ажалай хуушарһан нормо шэнэлхэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, шэнэ техникэ шудалха гэһэн гайхамшаг үүсхэл байһан юм. Иимэ хүдэлөөнэй гараһан ушар социалис мүрысөөе шэнэ, дээдэ шатада гаргаха эрхэ нүхэсэлэй бии болоһые гэршэлбэ. Шэнэ оньһон техникэ бии болоо, тэрэнние шудалһан мэргэжэлтэд урган гараа.

Үйлэдбэриин харилсаануудта үндэһэн хубилалтануудай болоходо, арад зоной зохёон байгуулхы хүсэн түргэнөөр хүгжэдэг юм. Энээнтэй хамта мүрысөөн шэнээр дэлгэржэ, социалис байгуулалтын түгэс хүсэн болохо. Мүрысөөн үнэхөөрөө үргэнөөр дэлгэржэ олониитэ, ажалшадые хабаадуулан арад зоной бэлиг талаан гаргаха үргэн зам нээхэ юм гээд «Мүрысөө яажа эмхидхэхэб?» гэһэн статья соогоо В. И. Ленин зааһан байдаг.

Коммунис парти стахановска хүдэлөөе ударидадаг. тэрэнэй улам үргэнөөр дэлгэрхэ хэрэгтэ туһалдаг, стахановецуудые — манай ороной гайхамшаг хүнүүдые хүндэлдэг байгаа. Мүн энэ хүдэлөөе улам дэлгэрүүлхэ бүхы эрхэ нүхэсэл байгуулһан юм.

Буряадай областной партийна организаци республика дотороо стахановска хүдэлөө дэлгэрүүлхэ арга нүхэсэл байгуулдаг байһан юм. Коммунистнууд энэ хүдэлөө толгойлжо ябаа. Партийна комитедүүдэй пленумүүд, суглаанууд дээгүүр энэ асуудал зүбшэгдэдэг һэн. «Стахановецуудай бүхэсоюзна зүблөөнэй дүнгүүд ба манай зорилгонууд тухай» асуудал 1935 оной ноябрь һарада партийна, комсомолой суглаанууд дээрэ зүбшэгдэһэн байна.

Бүхы орон дотор, тэрэ тоодо манай республика дотор стахановска хүдэлөөн үргэнөөр дэлгэрбэ. Стахановецуудай, ажалай үндэр бүтээсэ туйлагшадай ургажа гараагүй нэгэшье предприяти, колхоз байгаагүй юм. Үйлэдбэриин түрүүшүүл: ПВРЗ-гэй инструментальна цехэй токарь Б. З. Поздеевэй, Улаан-Үдын депогой машинистнүүд В. Лазаренко, С. Калининай, Сэлэнгын аймагай Улаан-Үдэнгэ колхозой һаалишан Д. Эрдынеева болон бусадай нэрэ суурхажа эхилээ һэн.

Орон дотор үргэнөөр дэлгэрһэн стахановска хүдэлөөе ПВРЗ-гэй хүдэлмэрилэгшэд дэмжэбэ. 1936 оной эхиндэ энэ заводто мянгаад стахановецууд бии болоод байгаа. 1936 оной январиин 2-то шулуушан Наумов (ПВРЗ-гэй 6-дахи прорабай пункт) нормоёо 2586 процентээр, нүгөө шулуушан Мелехов (8-дахи прорабай пункт) нормоёо 1726 процентээр дүүргэбэ. Иимэ жэшээнүүд олон байгаа.

Буряад ороной эхэнэр ажалшадай дунда стахановска хүдэлөөн үргэнөөр дэлгэрһэн байна. Хэб хэгшэд А. Панькова, Д. Сахьянова, П. Сафонова, Х. Цыренова үдэрэйнгөө нормо 300 процент дүүргэдэг һэн. Шэрэм шудхалгын цехэй хүдэлмэришэн Х. Гармаева цехэйнгээ эхэнэр хүдэлмэришэд соо стахановска хүдэлөө үүсхээ һэн.

Энэ заводой коммунистнууд — стахановецууд И. Брусс, И. Комаров, А. Кудисов болон бусад өөһэдөө стахановскаар хүдэлхэһөө гадна, залуу хүдэлмэришэдые ажалай дүршэлдэ һургадаг байба. Жэшээнь, фрезеровщик Иван Степанович Брусс богони саг соо Амбаев, Аверьянов, Базаров гэгшэдые һургаа һэн. Имагтал ганса нэгэн хүдэлмэришэд эрхим үрэ дүн туйладаг бэшэ, харин халаан, цехүүд, предприятинууд бүхыдөө эрхимээр ажалладаг болоо. Жэшээнь, 1936 оной январиин 2-то ПВРЗ-гэй шэнэ илалтын үдэр болоо һэн. Тэрэ үдэр түмэр конструкциин завод үдэрэйнгөө даалгабари 300 процент, шлакбетоной завод 225 процент дүүргээ һэн.

Стахановска хүдэлөөндэ хүдэлмэрилэгшэдые хабаадуулхын тулада хэмжээнүүдые абаһанай ашаар шэлэй заводто ажалай бүтээсэ дээшэлһэн, продукциин шанар һайжарһан байгаа. Шэл отолдог цехтэ ажалай эмхидхэл һайжаруулһанай ашаар продукци ехээр гаргадаг болоо. Шэл отологшод Соловьев, Оловников, Егодуров, Руденко болон бусад стахановска аргаар хүдэлдэг болоһонһоо хойшо үдэрэйнгөө даалгабари 150—223 процент дүүргэдэг болоһон юм. Продукциин шанар һайжарһан байгаа. Тиихэдэ Дулмажаповай хүтэлбэрилдэг барилгашадай бригада нормоёо 278 процент дүүргэдэг һэн. Комсомол Илья Егодуров буряад зоной дундаһаа түрүүн стахановецай солодо хүртэһэн юм. Тус заводто шэл отологшоор хүдэлхэдөө И. Егодуров бүгэдэнһөө ехэ үрэ дүн туйладаг бэлэй. Стахановска оншо арга шудалаад байхадаа, Илья үдэрэйнгөө даалгабари 350—390 процент дүүргэдэг болоо һэн.

Республикын промышленна предприятинуудта стахановецуудай тоо түргэнөөр олошорһон байна. 1936 оной түрүүшын хахад жэлтэй энэл оной хоёрдохи хахадые сасуулхада, ПВРЗ-дэ, Сэлэнгын пароходство, Шэлэй заводто, Улаан-Үдын мяханай комбинадта болон бусад предприятинуудта стахановецуудай тоо хоёр дахин олошороод байба. Энэнь бүхы хүдэлмэришэдэй 28-һаа 43 процент болодог бэлэй.

Коммунистнууд болон комсомолшуудай үүсхэлээр богони болзор соо олон цехүүд стахановска нэрэ зэргэтэй болоо һэн. Жэшээнь, мяхаконсервын комбинадай колбасагай цех (начальнигынь нүхэр Бурков байһан) стахановска нэрэтэй болоо. Хүдэлмэришэдэй үсөөн болоошье һаань, һара бүриингөө түсэбтэ даалгабарие 108 процент дүүргэдэг бэлэй. Продукциин шанар һайн байдаг һэн.

Стахановска хүдэлөөе партийна организацинуудай зүгһөө һайнаар хүтэлбэрилжэ, арга дүршэлыень дэлгэрүүлдэг, ажал үйлэдбэри дээрэнь, гэр байрын һайн эрхэ байдал байгуулдаг, политическэ, эмхидхэлэй хүдэлмэридэ һаналаа табидаг газарта үйлэдбэриин түсэб дүүргэдэг, продукциин шанар һайжардаг байһан юм. 1936 ондо мяханай комбинадай коллектив бүхы зүйлнүүдээрээ түсэбөө болзорһоонь урид дүүргээ һэн.

Ороной промышленность болон транспортда дэлгэрһэн стахановска хүдэлөөн хүдөө ажахыда дамжан ороо бэлэй. Манай республикада социалис хүдөө ажахын ударнигууд стахановска арга оншо түрүүн нэбтэрүүлжэ эхилээ һэн. Малай тоо толгой олошоруулха, үүлтэрыень һайжаруулха, түл түрэсыень бүрин бүтэнөөр түлжүүлхэ үүсхэл эдэнэр лэ гаргаа бэлэй, Жэшээнь, «Улаан-Үдэнгэ» колхозой (Сэлэнгэ) һаалишан Долгоржап Эрдынеева 1936 оной январь һарада иимэ уялга абаба: «21 үнеэнһээ 21 тугал абажа, томо болгохо. Зургаан жэлэй нюурта нэгэшье тугал гарзалуулхагүйб. Бригадынгаа 12 һаалишадые арга дүршэлдөө һургажа, тэрэнние урагшань татаха уялга абанаб». Хориин аймагай «Заветы Ильича» колхозой һаалишан А. Мясникова, 1935—1936 онуудта үнеэн бүриһөө 1800—2645 литр һү һаагаа, Бэшүүрэй аймагай «Красное Знамя» колхозой ахалагша хонишон Перелыгин 100 эхэ хонин бүриһөө 158 хурьга абаа һэн. Иимэ жэшээнүүд олон.

Газар тарялангай ургаса дээшэлүүлхын тулада мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрээ. 1937 ондо Тарбагатайн аймагай «8-ое марта», «Красное Знамя» колхозууд, Кабанскын аймагай «Красная Нива», Сэлэнгын аймагай «Улаан трактор» колхозууд болон бусад ажахынууд тарялангай зарим газарай гектар бүриин 20—25 центнер шэниисэ, 22 центнер обёос, 24 центнер ешмээн абадаг бэлэй. Түрүү тракторна бригаданууд ажалай үндэр бүтээсэ туйладаг байгаа. Гашейн МТС-эй Сергей Антоновой, Хонхолын МТС-эй Лыгден Цыреновэй, Кабанскын МТС-эй Полина Торгашинагай тракторна бригаданууд трактор бүхэндэ 1.200 гектар зөөлэн хахалалга хэдэг һэн.

Үйлэдбэриин түрүүшүүлэй дүй дүршэл дэлгэрүүлжэ, нэбтэрүүлхын, предприятинууд, колхоз, совхозуудта социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхын тулада областной партийна организаци стахановска хүдэлөөнэй эхилхэһээ хойшо политическэ, эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулдаг байгаа. Партиин райкомуудай, обкомой пленумүүд зүблөөнүүд дээрэ ажалай стахановска метод дэлгэрүүлхэ, нэбтэрүүлхэ тухай асуудал ходо зүбшэгдэдэг һэн. 1935 оной декабриин 24-дэ стахановецуудай городской түрүүшын конференци үнгэргэгдөө. Иимэ суглаа, зүблөөнүүд ходо болодог байһан юм.

Стахановска хүдэлөөнэй үргэлжэлэл болгошо олон мянгатанай хүдэлөөн 1939 оной тэн багаар дэлгэрээ һэн. Хүдэлмэришэдэй хоёр гү, али олон мэргэжэл шудалха гэһэн үүсхэл энэ хүдэлөөнэй дэлгэржэ хэрэгтэ түлхисэ болоо.

Социалис мүрысөөнэй дээдэ шата — ажалдаа коммунис ёһоор хандаха хүдэлөөн 1958 ондо гараа бэлэй. Мүнөө энэ хүдэлөөн улам үргэн дэлисэтэй болонхой, совет хүнэй ажалай баатаршалгын һургуули болонхой.

Д. ЦЫРЕНОВ.
КПСС-эй обкомой партийна архивые даагша.

Валентина Корнилова үшөөл залуу. Гэбэшье ажалдаа харюусалга ехэтэйгээр хандадаг. Мэргэжэл шадабаряа ходол дээшэлүүлдэг. Тэрэ хэдэхэн жэлэй саана городой профессиональна техническэ училищи дүүргээд, Улаан-Үдын прибор бүтээлгын заводто хүдэлжэ эхилээ бэлэй. Мүнөө түрүү хүдэлмэриш... зэргэдэ жагсанхай. Һаяшаг КП... эй гэшүүндэ кандидадаар абта... лэй. Тэрэ эрхим шанартай прод... гаргажа, олоной магтаалда хүр...

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. Т. Корни...

Б. ГАДЬЯНОВАЙ фо...

ЭКОНОМИКЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

ШУУД ДАБШАХА АРГА БОЛОМЖО БИИ

(Долоо һарын зарим үрэ дүнгүүд тухай)

Республикымнай промышленность урагшаа дабшалтын шэнэ дабаа гаталан гараба. Промышленность бүхы дээрээ июль һарынгаа түсэбые амжалтатайгаар дүүргээ. Тиигэжэ һарын түсэбһөө гадуур 5 миллион шахуу түхэригэй промышленна продукци худалдагдаһан байна.

Хэрбээ хахад жэлэй түсэбһөө гадуур 10 миллион түхэригэй продукци худалдагдаһан байбал, долоо һарын даабариһаа гадуур 15 миллион түхэригэй промышленна продукци худалдагдаа. Нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй сасуулхада продукци үйлэдбэрилгын хэмжээн 6 процентээр дээшэлүүлэгдээ.

Промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд табан жэлэй бүхы даабарие, тэрэ тоодо, түгэсхэхы жэлэй түсэбые холо үлүүлэн дүүргэхэ, партиин XXV съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтаха гэһэн зорилгоёо бэелүүлмээр ажаллажа байна. Республикымнай промышленностиин олонхи томо предприятинууд продукци бүтээн гаргаха, худалдаха түсэбөө жэлэй эхинһээ хойшо үлүүлэн дүүргэжэ ябана. Бүхы шахуу аймагууд, Кабанскын, Хориин аймагуудһаа бэшэнинь, мүн лэ энэ даабаряа амжалтатайгаар дүүргээ. Улаан-Үдэ городой гурбан районой промышленностиин хүдэлмэриин үрэ дүнгүүд яһала һайн.

Долоо һарын түсэбһөө гадуур 32 мянган тонно шулуу нүүрһэн малтан гаргагдаһан, 100 гаран электродвигатель бүтээгдэһэн, 1.247 тонно хабсаргамал түмэр хэрэгсэлнүүд, модоной зомгоо-һоор 2.344 кубометр хабтагай үйлэдбэрилэгдэһэн, 44,5 мянган кубометр хюрөөдэмэл материал бэлдэгдэһэн, 2,7 мянган тонно цемент, 3.199 мянган хэһэг шифер, 155 мянган дүрбэлжэн метр сонхын шэл үйлэдбэрилэгдэһэн, 20 мянган метр ноohон бүд нэхэгдэһэн байна.

Промышленна олон предприятинуудай коллективүүдэй эршэмтэй шангаар ажаллажа, гүрэнэй түсэб ба социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэжэ байһанай ашаар промышленна гол шухала зүйлнүүдые бүтээн гаргаха, худалдаха түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ.

— «Электромашина», «Теплоприбор» заводуудай, түмэр-бетон хэрэгсэлнүүдэй Таловска заводой, шулуу нүүрһэ нээмэл аргаар малтан абадаг Бага Холбоолжоной уурхайн, Улаан-Үдын шэлэй заводой, Улаан-Үдын сэмбын комбинадай, хүүргэнүүдэй түмэр хэрэгсэлнүүдые бүтээдэг заводой болон бусад зарим коллективүүд түсэбһөө гадуур продукци худалдаха хэрэгтэ хубитаяа яһала оруулаа гэжэ тэмдэглэхээр.

Гүрэнэй түсэб, социалис уялганууд болон угтамжынгаа түсэбүүдые жэлэй эхинһээ хойшо һайнаар дүүргэжэ байһан коллективүүдэй тоодо, Зэдын комбинадай, Тимлюйн цементын, Тимлюйн асбоцементын зүйлнүүдэй заводууд, «Бурятэнерго» управлени, Хяагтын плавиково-шпадай уурхай, Элхиин авто-заһабарилгын завод оролсоно.

«Забайкаллес» комбинат, үйлэдбэриин «Бурмясопром» нэгэдэл, министерство, управленинүүд долоо һарынгаа түсэб дүүргээ. Комбинадай мэдэлэй Итанцын, Байгалай, Баргажанай, Горхоной, Хандагатайн, Хүртэйн леспромхозуудай, Сэлэнгын модоной баазын, Онохойн модоной комбинадай, Буряадай модо болбосоруулгын болон мебелиин комбинадай коллективүүд жэлэй эхинһээ тогтууритай һайнаар ажаллажа байна.

Республикымнай промышленность бүхы дээрээ, олонхи предприятинуудай коллективүүд табан жэлэй түгэсхэхы жэлэй түсэбые үлүүлэн дүүргэхэ арга боломжо хангаа, үндэһэ һуури байгуулаа гэхээр. Тиихэтэй хамта түсэбөө дүүргэдэггүй предприятинуудай тоо үсөөрнэгүй. Хэрбээ жэлэй түрүүшын хахадай үрэ дүнгүүдээр 45 предприяти гэхэ гү, али бүхы предприятинуудай 23 процентнь продукци худалдаха түсэбөө дүүргээгүй байбал, долоо һарын... да тэдэнэй тоодо үш... предприяти нэмэн ор... 24 процентнь түсэб... гээгүй байха юм.

Томо предприяти... дундаһаа локомоти... заһабарилгын завод... дүүргээгүй. «Гу... ская» шахтын, Ар... Хүрбын, Клюевск... промхозуудай колле... түсэбөө дүүргэхы... шангаар тэмсэнэгүй, ... ломжонуудаа хэрэг... гэжэ тэмдэглэхээр. Э... тагаанһаа тэдэнэр ... дэ оронхой.

Үйлэдбэриин «Бур... бетон» нэгэдэлэй, ... стройматериалы» нэг... «Бурятцелинстрой» ... үйлэдбэриин матер... дай комбинадай ... дүүргээгүй шалтагаа... рилгын организацину... пписээр, хабсаргамал ... бетон хэрэгсэлнүүдэ... һалдуулагдаһаар.

Республикымнай п... ленность ажалай ... дээшэлүүлхэ даабари... процент дүүргээ. ... жэлэй энэ үеынхитэ... суулхада ажалай бү... процентээр дээшэлүү... Гэбэшье ажалай ... дээшэлүүлхэ даабари... гээгүй предприяти... тоо үшөө олон бай... предприяти гэхэ гү, ... хы предприятинууд... процентнь энэ д... дүүргээгүй байха юм.

Промышленна олон... лективүүд технико-э... ческа үрэ дүнгүүдэ... руулжа байна. Нёдо... лэй энэ үеынхитэй ... хада ажалай бүтээс... хүлһэнэй ургалтые ... ябаһан болоно. Хэрб... дондо жэлэй энэ үе... салин хүлһэн 2,6 про... ургаһан байбал, а... тээсэ 7,7 процентээр ... лээ.

Үнгэрһэн долоо... үрэ дүнгүүд юу ... харуулнаб гэхэдэ, р... кымнай промышлен... бан жэлэй түгэсхэх... түсэбые холо үлүү... гэхэ бүхы арга бол... байна. Эдэнние э... хэрэглэхэ, табан жэ... туһада зорюулхань ... хала.

КОМСОМОЛШУУД ЗҮБШЭНЭ

ВЛКСМ-эй Хяагтын райкомой ээлжээтэ пленум боложо, «Тамбовско областиин партийна организацида шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлэй байдал тушаа» КПСС-эй Центральна Комитедэй тогтоолтой дашарамдуулан комсомолой организацинуудай бэелүүлхэ зорилгонууд» гэһэн асуудал зүбшэгдэбэ. Комсомолой райкомой нэгэдэхи секретарь В. Ганжуров тус асуудалаар пленум дээрэ элидхэл хээ.

Аймагай промышленна предприятинуудай, колхоз болон совхозуудай, һургуулинууд ба эмхи зургаануудай комсомолой эхин организацинуудай залуушуулай дунда ябуулдаг хүдэлмэри тухай элидхэлшэ хөөрэхэ зуураа, хэдэн зуугаад хүбүүд, басагад үйлэдбэри дээрэ һайнаар хүдэлнэ гэжэ тэмдэглээ. Юһэдэхи табан жэлэй түсэбтэ даабари болзорһоонь урид дүүргэһэн комсомол-залуушуулай коллективүүд, үйлэдбэриин түрүүшүүл үдэр бүри олошорно. Тэдэнэр ниитын ажалда, уран һайханай бүлгэмэй хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг болонхой.

Гэхэтэй хамта комсомолой зарим организацинууд залуушуулай эдэбхи үүсхэлые биратайгаар хүгжөөн ударидажа шаданагүй, союз доторой хүдэлмэри һулаар табигдаһан байна. Тиигэбэшье дутагдалнуудые шүүмжэлхэ хэрэг хангалтагүй байһаар гэжэ пленум дээрэ тэмдэглэгдэбэ.

Пленумэй үзэмжэдэ табигдаһан асуудал зүбшэн хэлсэлгэдэ «Дружба» колхозой ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь И. Намсараев, Хяагтын ээрэлгэ-нэхэлгын фабрикын комсомолой комитедэй секретарь М. Трифонова, Хяагтын совхозой Наушки станциин Хүдэрниин совхозой ВЛКСМ-эй комитедүүдэй секретарьнар Л. Осеева, А. Корпуков, Ю. Зурбанов болон бусад хабаадалсаа. Аймагай комсомолой организацинуудай ажал ябуулгые саашадань һайжаруулха хэмжээнүүдые хараалһан тогтоол пленум дээрэ абтаба.

Пленум дээрэ эмхидхэлэй асуудал харагдаһан байна. ВЛКСМ-эй ЦК-гай дэргэдэхи комсомолой дээдэ һургуулида һуралсахаяа ошохо болоһонтойнь дашарамдуулан В. Ганжуровые комсомолой райкомой нэгэдэхи секретариин, бюрогой гэшүүнэй уялгануудһаа пленум сүлөөлбэ. ВЛКСМ-эй Хяагтын райкомой нэгэдэхи секретаряар Валерий Гулгонов һунгагдаһан байна.

ВЛКСМ-эй Буряадай обкомой нэгэдэхи секретарь В. Раднаев пленумэй хүдэлмэридэ хабаадалсажа, үгэ хэлээ.

Ц. БАБУШЕЕВ,
аймагай газетын редактор.

Улаан-Үдын аймагай «Искра» колхозой һаалишан Александра Ануфриевна Иванова һү һаалгаар табан жэлэйнгээ түсэб 4,5 жэл соо дүүргэһэн байна. Түрүү һаалишан энэ хугасаада 1664 центнер һү һаагаа. Мүнөөшье Александра Ануфриевна амжалтатай һайнаар хүдэлнэ. Энэ жэлэй үнгэрһэн долоон һара соо үнеэн бүриһөө 1716 килограмм һү һааба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: А. А. Иванова.

З. ВЕСНИНАГАЙ фото.

АЛАС-ДУРНА ХИЗААРТА

БАМ-ай ТҮҮХЭ

Алас-Дурнын кинохроникын студиин коллектив «БАМ-ай далайн үүдэн» гэһэн фильм буулгажа дүүргэбэ. Ванино, Холмск, Находко портнуудта, шэнээр баригдажа байһан Восточный портдо тус фильм буулгагдаба.

Эндэхи кинематографистнууд фильм буулгаха угаа ехэ талмайтай юм. — Амар мүрэнэй эрьеһээ Заполяри хүрэтэрхи газар дайда тэдэнэй «мэдэлдэ» үгтэнхэй. Студиин байгуулагдаһаар һаядаа 50 жэл болохонь. Энэ үе соо хизаарай баян ажабайдал, тэндэхи улад зоной ажал хэрэг тухай олон тоото фильмүүд буулгагдаа. Студиин операторнууд Примориин загаһашадтай тамаралсаа. Камчаткын вулкануудай оройдо гаралсаа, Чукоткын орошодтой аяншалаа. Тэдэнэр Комсомольск-на-Амуре хотын түүхэ тухай олон фильм буулгаһан байна. Студиин олохон фильмүүд бүхэсоюзна ба уласхоорондын фестиваль болон конкурснуудай хүндэтэ шангуудта хүртэһэн юм. Һонирхолтой фильмын автор Федор Фартусов аха дүү Васильевтанай нэрэмжэтэ РСФСР-эй гүрэнэй шангай лауреат болонхой.

Байгал-Амарай магистралиин барилга мүнөө студиин коллективэй гол темэнь болонхой.

В. ГРИГОРЬЕВ.
Хабаровск.

ХҮДЭЛМЭРИШЭНЭЙ ХУБСАҺАТАЙ АРТИСТНАР

Леонид Леоновой бэшэһэн зүжэгөөр габигдаһан «Нашествие» гэһэн спектаклиин премьерэ химигүүдэй соёлой орондо болобо. Алас-Дурнын В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ горно-металлургическа комбинадай «Горняк» гэжэ арадай театрай табиһан энэ спектаклие харагшад халуунаар хүлеэн абаа.

Сихотэ-Алинь хадын саада таладахи Дальнегорск тосхон Примориин хизаарай соёлой томохон түбэй нэгэниинь болонхой. Эндэ мүнөө соёлой 3 байшан, хүдэлмэришэдэй 13 клуб, хэдэн кинотеатр, 18 библиотекэ хүдэлнэ.

Эндэхи горнягууд, химигүүд, шанаржуулагшад уран һайханай фестивальда олоороо хабаададаг заншалтай. Хоорой, хүгжэмэй ба эстрадна ансамбльнуудай — конкурс болон хаалгануудта нэгэнтэ бэшэ хабаадагшадай концерт табихада, харагшад ехэ хүндэтэйгөөр хүлеэн абадаг болоһон байна.

В. КЛИМЕНТЬЕВ.
Дальнегорск тосхон.

СОВЕТ ОРОН ШЭНЭ ҺОНИН

УЯЛГАЯА ДҮҮРГЭЭ

МИНСК. (ТАСС-ай корр. В. Шаньков). Жэлэй эхинһээ хойшо эндэхи тракторна заводой конвейерһээ түсэбһөө гадуур 400-дахи трактор бүтээгдэн гаргагдаба. Тиигэжэ заводой коллектив хүдөөдэ эльгээгдэхэ оньһон техникэ бүтээхэ социалис уялгануудаа дүүргэһэн байна. Ороной арадай ажахы нёдондо жэлэй энэ үеынхиһөө 1300-гаар олон трактор абаба.

НАМАРАЙ ПОЛИДО ГАРГАГДАХА ҮТЭГЖҮҮЛГЭ

ОДЕССЭ. (ТАСС-ай корр. М. Меркович). Эндэхи суперфосфатна завод 15 мянган тонно минеральна үтэгжүүлгэ түсэбһөө гадуур гаргажа, намарай тарилга хэхынь урда тээ Украинын, Молдавиин ажахынуудта эльгээбэ. Энэ хадаа КПСС-эй XXV съездые угтуулан, хүдөө ажахыда түсэбһөө гадуур эльгээгдэхэ продукциин хахадһаа ехэнь болоно. Социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэнэй ашаар иимэ амжалта туйлагдаа.

Жэлэй дүүрэтэр суперфосфатна завод 260 мянган тонно үтэгжүүлгэ оронойнгоо тарялашадта эльгээхэ юм.

ТАБАН ЖЭЛЭЙНГЭЭ ДААБАРИ ДҮҮРГЭБЭ

ЧЕГДОМЫН (Хабаровска хизаар). (ТАСС-ай корр. В. Дергунов). «Ургальское» гэжэ шахтоуправлениин коллектив шулуу нүүрһэ малтажа тушааха табан жэлэйнгээ даабари дүүргэбэ. Байгал-Амарай түмэр замай барилгын оршондохи энэ предприяти Алас-Дурна зүгтэ эгээл үргэнөөр оньһожоруулагданхай гэжэ тоологдодог юм.

Хүйтэн уларилтай газарта Ю. Дымченкын, Н. Назимовай бригаданууд сүүдхэдээ 1500, тэрээнһээ дээшэ тонно шулуу нүүрһэ үгэнэ. Энэмнай ороной зүүн хубидахи шахтануудта туйлагдаһан ажалай эгээл үндэр үрэ дүн гээшэ.

КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ габшагай ажалай вахтада жагсан, Ургалай шахтернүүд жэлэй дүүрэтэр үшөө 550 мянган тонно шулуу нүүрһэ малтахые уялга абаа.

ЖЭГДЭ БАЙНААР ХҮДЭЛНЭ

ИЖЕВСК. (ТАСС-ай корр. Ю. Кедров). Жэлэй эхинһээ хойшо эндэхи автомобильна заводой гол конвейерһээ 100 мянгадахи «Москвич-412» түхэлэй машина бүтээгдэн гаргагдаба. Нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй сасуулхада, 12 мянгаар олон болоно.

Хабсаралгын цехүүдтэ шэнэ техникэ, түрүү технологи амжалтатайгаар нэбтэрүүлһэнэй, бригаданудай ба халаануудай дунда эрхим үрэ дүн туйлахын түлөө КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ социалис мүрысөө дэлгэрүүлһэнэй ашаар бага хэмжээнэй машинанууд улам олоор бүтээгдэнэ. Мүнөө минута хахад болоод лэ «Москвич-412» түхэлэй нэгэ машина заводой гол конвейерһээ гаргагдана.

МАНТАН ЕХЭ ГРЭС-эй ҺУУРИ ТАБИГДАА

ВОЛГОРЕЧЕНСК (Костромской область). (ТАСС-ай корр. В. Пашин). «КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ зорюулагдан, 1 миллион 200 мянган киловатт хүсэтэй өөрсэ шухаг энергоблогой һуури табигдаба. Волгореченск. 1975 оной август». Костромской ГРЭС-эй шэнэ ээлжээнэй гол корпусой һуурида иимэ бэшэгтэй плита табигдаа. Энэ баяр ёһолол шэнэ ехэ барилгын эхи табиба. Хүсөөрөө Днепрогэсһээ хоёр дахин шахуу ехэ мантан томо агрегадые Костромской ГРЭС-эйхид орон соогоо түрүүлжэ тодхохо байна.

Гайхамшаг ушарта зорюулагдажа, ГРЭС-эй талмай дээрэ митинг болобо. СССР-эй элшэ хүсэнэй ба электрификациин министр П. С. Непорожний, КПСС-эй Костромской обкомой нэгэдэхи секретарь Ю. Н. Баландин, Москвагай, Ленинградай, Горькиин, Ивановай, Ярославлиин, мүн энэ онсо шухаг барилгын түхеэрэлгэнүүдые бүтээлгэдэ хабаадалсажа байһан бусад хотонуудай предприятинуудай, организацинуудай түлөөлэгшэд тэрээндэ хабаадаба.

Митингдэ хабаадагшад КПСС-эй Центральна Комитедтэ, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневтэ бэшэг эльгээгээ.

ХҮДЭЛМЭРИШЭДЭЙ БҮЛЭ НЭМЭБЭ

ДУШАНБЕ. (ТАСС-ай корр. И. Герашенков). Техническэ мэргэжэлэй училищинуудые дүүргэһэн 14 мянга шахуу хүбүүд, басагад Таджикистанай хүдэлмэришэн ангиин бүлэдэ нэмэбэ. Зуу шахуу мэргэжэлтэй залуу хүдэлмэришэд үйлэдбэридэ хүдэлхэеэ ерээ.

Табан жэл соо республикын техническэ мэргэжэлэй училищинууд промышленна ба хүдөө ажахын үйлэдбэридэ, худалдаа наймаанда, хэлхеэ холбоондо, хүн зоной ажаһуудал хангалгада ажаллаха 67 мянга гаран хүдэлмэришэнние бэлдэһэн байна. Иигэжэ, нёдондо жэлэйхитэй сасуулхада, дунда һургуулитай залуу хүдэлмэришэдые һурган бэлдэлгэ ниилээд үргэдхэгдөө.

СИБИРИИН ЭХЭНЭРНҮҮД — ЗУРАГУУДАЙ ГЕРОЙНУУД

КРАСНОЯРСК. (ТАСС-ай корр. В. Ярославцев). Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын жэлдэ зорюулагдажа, Красноярай хизаарай эхэнэр зураашадай зохёол бүтээлнүүдэй выставкэ эндэ нээгдэбэ.

Уран зурагай, графикын, арадай уран бүтээлэй искусствын 100 гаран хүдэлмэри эндэ табигдаһан байна. Индустрита Сибирь орон тухай, тэрэнэй баатаршалгата үнгэрһэн саг тухай, байгаали тухай, тэрэнние шэнэдхэн хубилгажа байһан хүнүүд тухай эдэ зурагууд хөөрэнэ. Совет эхэнэрнүүдэй образууд эхэнэр зураашадай бүтээлнүүдтэ горитой һуури эзэлнэ.

АРЬБАЛААЛТА, АЛМАЛТЫН ТҮЛӨ...

Республикымнай Министрнүүдэй Совет болон профсоюзуудай областной совет электрын элшэ хүсэ алмахын түлөө предприятинуудай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй 1975 оной хоёрдохи кварталай үрэ дүнгүүдые хаража үзөөд, мүрысөөндэ һайн үрэ дүнгүүдые туйлаһан предприятинуудые, мүн алмалта, арьбалалта хэхэ гэжэ тэмсээгүй предприятинуудые элирүүлһэн байна.

«Электромашина» заводой коллектив алмалта, арьбалалта хэхэ мүрысөөндэ һайн үрэ дүн туйлана. Энэ коллектив үйлэдбэриингөө кварталай түсэб дүүргэхэ зуураа, нормоор хараалагдаһанда орходоо 4,5 процентээр үлүү ехэ электрын элшэ хүсэ алмажа, нэгэдэхи мүнгэн шанда хүртөө. Мүн заводой директор Н. Н. Бурлов, главна инженер М. Ф. Кубальский, главна энергетик В. П. Степура мүнгэн шангуудта хүртөө.

Прибор бүтээлгын заводой коллектив үйлэдбэриингөө түсэб дүүргэхэ зуураа, электрын элшэ хүсэ 6 процентээр ал... коллектив хоёрдох... шанда хүртэһэн бай...

Электрын элшэ хү... ха талаар авиазавод... тив һайн үрэ дүн ... гэжэ тэмдэглэгдээ.

Тиихэтэй хамта ... нүүдэй Совет болон ... совет электрын элшэ ... махын түлөө тэмсэ... приятинуудые э... байна. Үйлэдбэриин ... лезобетон» нэгэдэлэй ... ба гурбадахи фили... түмэр хэрэгсэлнүүдые ... дэг Кировэй нэрэм... дой коллективүүд ... элшэ хүсэ ехээр га... Энээн тухайнь эдэ ... тинуудай хүтэлбэри... заагдаһан байна.

Электрын элшэ хү... һээ урда ехээр га... Тимлюйн асбоцемен... нүүдэй заводой, водо... циин управлениин ... лэгшэдтэ энээн туха... наа заагдаад, энэ ... усадхаха хэмжээ аба... радхагдаа.

ЭХЭ ОРОНОЙ ЖЭГҮҮРТЭ САХЮУЛ

А. ПОКРЫШКИН,

Советскэ Союзай гурба дахин Герой, авиациин маршал, СССР-эй ДОСААФ-ай ЦК-гай түрүүлэгшэ

Энэ жэлдэ манай Эхэ орон жэгүүртэ баатарнуудайнгаа hайндэрые гайхамшагта үдэрнүүдтэ тэмдэглэжэ байна. Түсэбтэ юhэдэхи табан жэлэй асари ехэ түсэбүүдые амжалтатайгаар бэелүүлэн, совет хүнүүд ажалай шэнэ илалтануудаар hайндэрөө угтажа, түгэсхэхы жэлэй даабаринуудые, уялгануудые болзорhоонь урид дүүргэхын, КПСС-эй XXV съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө шэн габьяатайгаар тэмсэжэ байна.

Коммунис байгуулалтын түсэбүүдые бэелүүлгэ амгалан байдал сахин хамгаалгатай, бэхижүүлгэтэй таhаршагүй холбоотой юм. КПСС-эй XXIV съезд дээрэ hайшаагдан абтаhан эб найрамдалта программые дүүргэхын тула гадаадын политическэ ажал ябуулгаяа манай партиин Центральна Комитет, КПСС-эй ЦК-гай Политбюро, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев хэлбэришэгүйгөөр, залан сэхээр бэелүүлнэ.

Дэлхэй дээрэхи хүсэнүүдэй тэнсүүриин социализмын аша туhада хубилhанай, Советскэ Союзай ба аха дүү социалис оронуудай эдэбхитэй, үгэеэ ойлгомсоhон гадаадын политическэ ажал ябуулга хэhэнэй ашаар уласхоорондын харилсаан hайжаржа, шахардуу байдал hуларжа байна. Аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар ниитэ Европын зүблөөнэй амжалтатайгаар дүүрэжэ, түүхэтэ түгэсхэлэй актын абтаhан ушар энээниие элирхэйлэн гэршэлнэ.

Гэбэшье эзэрхэг түримхэйшүүлэй хүсэнүүд хашагдажа байгаашье hаа, бүрин вайсуулагдаа гээд хэлэжэ болохогүй. Тиимэhээ манай орон өөhэдыгөө хамгаалха хүсэ шадалаа бэхижүүлнэ, Зэбсэгтэ Хүсэнүүдые, манай авиацие хүгжөөнэ.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда Советскэ Союзай туйлаhан Илалтын 30 жэлэй ойе совет арад, аха дүү социалис оронуудай ажалшад, түрүү үзэлтэй бүхы хүн түрэлтэн hайндэрлэбэ. Энэ дайнда Совет гүрэнэй, тэрэнэй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй түгэс, бата байлга шалгагдаа hэн. Газар дээрэхи сэрэгүүдтэй, далайн-сэрэгэй флодтой хамта агаарай-сэрэгэй хүсэнүүд фашизмда шанга харюу сохилто үгэhэн байна.

Хара далайhаа Баренцын далай хүрэтэрхи совет-герман фронтын бүхы участогууд дээгүүр Москвагай, Ленинградай, Сталинградай, Кубаниин, Курскын, Днепр мүрэнэй огторгойгоор манай агаарай сэрэгшэд эрэлхэг зоригтойгоор, шэн габьяатайгаар тулалдажа, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай түүхэ-бэшэгтэ баатаршалгата хуудаhа нээгээ.

Манай эрэлхэг зоригто сэрэгшэдэй баатаршалгые Эхэ оромнай, түрэл партимнай үндэрөөр сэгнэжэ, 200 мянга гаран хүниие орден, медальнуудаар шагнаа. 2420 авиатор — Советскэ Союзай Геройн, эдэнэй 65-ниинь — хоёр дахин, харин хоёрынь Советскэ Союзай Геройн нэрэ зэргэдэ гурба дахин хүртэнхэй.

Дайнай hүүлэй жэлнүүдтэ Советскэ Союз коммунис байгуулалтын бүхы hалбаринуудта элитэ ехэ амжалтануудые туйлаа. Экономическа, социальна байдалаа хүгжөөхэhөө гадна, өөhэдыгөө хамгаалха хүсэеэ саашадань бэхижүүлхэ хэрэгые Ленинэй парти эмхидхэнэ.

Һүүлэй үедэ манай агаарай-сэрэгэй хүсэнүүд танигдашагүй болотороо хубилаа. Совет авиаконструкторнууд сэрэгэй шэб шэнэ самолеттуудые, вертолеттуудые бүтээгээ. КПСС-эй эсэшэ сусашагүй анхарал оролдолгын ашаар, тон hайн, мүнөөнэй авиационно шэнэ техникэ, түхеэрэлгэнүүдээр агаарай-сэрэгэй хүсэнүүд хангагдаа. Кадрнуудые бэлдэлгэдэ КПСС, совет арад саг үргэлжын анхарал оролдолго гаргана.

Авиаторнуудай шэн габьяата хүдэлмэридэ парти, правительство үндэр сэгнэлтэ үгэнэ. Олон летчигууд, штурманууд «СССР-эй сэрэгэй габьяата летчик», «СССР-эй сэрэгэй габьяата штурман» гэhэн үндэр нэрэ зэргэнүүдтэ хүртэнхэй. Олон сэрэгшэд-авиаторнууд Советскэ Союзай орден, медальнуудаар шагнагдаhан байна.

Совет авиаци—космонавтикын үлгы мүн. Сэрэгэй авиаторнуудай дундаhаа СССР-эй олон летчик-космонавт урган гараа. Мүнөөнэй космонавтика хадаа техническэ хүгжэлтэ дэбжэлтын шэнэ шэглэл, хүнэй оюун ухаан бодолой шэнэ илалта болоно.

Авиацида кадрнуудые бэлдэхэ хэрэгтэ ДОСААФ ехэ туhа хүргэдэг, үүргэ дүүргэдэг юм. Мүнөө энэ бүлгэмдэ 19 миллионhоо үлүү хүбүүд, басагад спортын сэрэгэй-техническэ зүйлнүүдые эрхилнэ. Манай жэгүүртэ баатарнууд ДОСААФ-ай аэроклубуудта авиацитай танилсаhан байгаа. Советскэ Союзай гурба дахин Герой И. Н. Кожедуб, СССР-эй летчик-космонавтнууд Ю. А. Гагарин, В. В. Николаева-Терешкова, В. Ф. Быковский, авиационно суута конструкторнууд А. Н. Туполев, А. С. Яковлев, С. В. Ильюшин, О. К. Антонов болон бусад эндэ hуралсажа, авиаци тээшэ замаа эхилээ hэн.

СССР-эй агаарай флодой үдэрые угтан, совет авиаторнууд, самолет бүтээгшэд шэн габьята ажалаараа, үнэн сэхээр алба хэлгээрээ, мэргэжэл шадабаряараа Эхэ оронойнгоо hүр хүсэ бэхижүүлхые шармайн оролдожо байна.

(ТАСС).

АВИАТОРНУУДАЙ ҺАЙНДЭР

СССР-эй агаарай флодой үдэртэ зорюулагдаhан баярай суглаан Москвада августын 15-да болобо. Үйлэдбэриин түрүүшүүл, эрдэм наукын ба соёл культурын ажал ябуулагшад, ниислэлэй партийна, профсоюзай организацинуудай түлөөлэгшэд, Москвско гарнизоной сэрэгшэд, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай ветеранууд эндэ ерэhэн байна.

Суглаан дээрэ ажалшадай, олониитын түлөөлэгшэд, авиационно промышленностиин хүтэлбэрилэгшэд, сэрэгэй начальнигууд үгэ хэлээ.

Суглаанда хабаадагшад КПСС-эй Центральна Комитедтэ, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ эльгээхэ амаршалгын бэшэг нэгэн hаналтайгаар баталан абаа.

(ТАСС-ай корр.).

ТҮРҮҮ ЗЭРГЭДЭБДИ

Юhэдэхи табан жэлэй, түгэсхэхы жэлэй түсэбтэ даабарине болзорhоонь урид дүүргэжэ, КПСС-эй XXV съездые нэрэтэй солотойгоор угтахын түлөө дэлгэрhэн социалис мүрысөөн манай авиапредприятиин коллективэй дунда үдэрhөө үдэртэ үргэдэжэ байнхай. Тиин республикынгаа арадай ажахын хүжэлтэдэ өөhэдынгөө хубита оруулалсажа ябагшадай дунда үндэр бүтээсэтэ ажалаараа суурхаhан коллективүүд олон.

Байгша оной үнгэрhэн долоо hарын туршада Улаан-Үдын авиаторнууд ажалшадые зөөхэ түсэбөө 108 процент дүүргэhэн байна. Мүн ашаа, почто зөөхэ түсэб 140—120 процент дүүргэгдэв. Энээнhээ гадна, авиациин хүсөөр республикымнай аймагуудай таряалан агаарhаа үтэгжүүлэгдэжэ, тогтууритай баян ургаса хуряагдажа абтана. Энэ хабартаа гэхэ гү, али майhаа эхилээд, июль hара болотор республикын колхоз, совхозуудай 300-гаад мянган гектар газарта минеральна үтэгжүүлгэ самолёдоор хэгдэhэн байха юм. Мүн тиихэдэ «АН-2» түхэлэй самолёдоор, «МИ-4», «МИ-2» вертолеттуудаар нэлэнхы үргэн ой тайга дээгүүр ниидэжэ, гал аюулhаа хамгаалгын хүдэлмэри хэлсэhэн байнабди. Үнгэрhэн үе соо юhэ мянган час тухай саг соо авиаторнууд ой тайга дээгүүр ниидэhэн байгаа. Хабарай үедэ гал түймэрhөө ой тайгаяа хамгаалха хүдэлмэридэ баазын хүдэлмэрилэгшэд В. Симаков, М. Савельев, П. Соболев болон бусад эсэхэ сусахые мэдэнгүй хүдэлжэ гараhан. Энээнhээ гадна, республикын алишье нютагта санитарна самолёдууд хүрэжэ, үбшэн зондо медицинскэ түргэн туhаламжа саг соонь үзүүлжэ байдаг болонхой.

Республикын партийна, совет органуудай зүгhөө Улаан-Үдын авиапредприятиин ажалда анхарал хандуулагдажа, горитойхон туhаламжа хүргэгдэжэ байдаг. Эндэ кадрнуудые бэлдэхэ асуудал гол hуури эзэлдэг байна. 1934 ондо Улаан-Үдэдэ авиационно, транспортна предприяти байгуулагдажа, ашаа шэрэлгэ жэлhээ жэлдэ ургажа эхилээ. Энэ хадаа манай орондо авиациин түргөөр хүгжэжэ байhанай бодото жэшээ мүн. Улаан-Үдэдэ аэроклубай нээгдэхэдэ, тэрээндэ нютагай залуушуул олооророо абтажа, самолёдуудые жолоодожо hураhан юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ (зүүн гарhаа): Улаан-Үдын авиапредприятиин үнинэй хүдэлмэрилэгшэд В. Б. Шагдыров, С. М. Тарасов, С. Г. Акентьев, Д. И. Таболин.

А. СУЛТАНОВАЙ фото.

Түрүүшын аэроклубта hуража гараhан буряад хүбүүн, коммунист Логин Александрович Убеев мүнөө болотор хүдэлhэн зандаа. Тэрэ үнгэрhэн энэ үедэ гэхэ гү, али дүшэ гаран жэлэй туршада ниидээ. Граждан болон Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнуудта хабаадалсаhан Л. А. Убеев экипажай командираар удаан саг соо хүдэлhэн юм. Мүнөө нүхэр Убеевэй өөрынгөө баян дүршэлдэ залуушуулые hургажа, ударидажа ябадагынь харахада урма зориг бадаруулмаар. Логин Александрович пенсидэ гарабашье, мүнөө Захааминда аэропортын начальнигаар хүдэлжэ байна.

Нүхэр Убеевтэй суг аэроклубта hуралсажа гараhан Ломбо Сергеевич Петинов авиапредприятидаа диспетчерээр хүдэлнэ. Тэрэ удаан саг соо инструктораар хүдэлхэдөө нютагайнгаа олон залуушуулые hургажа, далита онгосонуудаар ниидхүүлhэн байха. Манай авиаторнуудай дунда олон жэлдэ ниидэжэ, үндэр бүтээсэтэ ажалаараа суурхаhан пилодууд олон юм. Тэдэнэй нэгэн — граждан авиацида хорин табан жэлhээ дээшэ хүдэлжэ ябаhан Д. Д. Аносов болоно. Граждан авиациин нүгөөдэ ветеран, коммунист Дмитрий Иванович Таболин энэ наhанайнгаа хорёод мянган часые агаарта үнгэргэhэн хүн. Бусад ветеранууд С. М. Тарасов, В. Г. Куропаткин, В. И. Сазонов, Ю. М. Бондарев болон бусад арбан табанhаа дээшэ мянгаад час соо агаараар ниидэдэhэн намтартай.

Граждан авиациин эдэ ветеранууд хүдэлмэриингөө баян дүршэлые залуушуулда дамжуулжа, ажалай үльгэр жэшээ харуулна. Училищи дүүргэжэ ерэhэн залуу летчигууд, вертолётчигууд аха нүхэдэйнгөө дүршэлые халан абажа, шэнэ техникэ түргөөр жолоодожо hурана, коллективэйнгээ туйлаhан амжалта улам саашань арьбадхалсана бшуу. Кировоградска дээдэ hургуули дүүргэжэ ерэhэн, залуу коммунист Анатолий Абашеев түрүүшын үдэрhөө эрхим амжалта туйлажа эхилээ hэн. Оролдосотой ажалаараа коллективэйнгээ дунда хүндэтэй болонхой.

Авиапредприятиин партийна, профсоюзна, комсомолой организацинууд предприятиингаа хүдэлмэрилэгшэдэй дунда хүмүүжүүлгын, эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулжа, юhэдэхи табан жэлэй, түгэсхэхы жэлэй түсэбтэ даабари болзорhоонь урид дүүргэхэ, мүн КПСС-эй XXV съездые ажалдаа амжалтатайгаар угтаха зорилго шиидхэнэ. Самолёт, вертолет бүхэниие ашаг ехэтэйгээр хэрэглэхэ уряа доро авиаторнууд урдаа табиhан зорилгоёо заатагүй дүүргэхые оролдоно. Үнгэрөөд байhан хахад жэлэй дүнгөөр, коммунист А. А. Казимиренко, А. А. Мартышин гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг коллективүүд Бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ түрүү hуури эзэлжэ, дамжуулгын Улаан тугта хүрэбэ. Эндэ «АН-24» самолёдой В. И. Сазонов, С. Б. Иванов, «ИЛ-14», «АН-2» самолёдуудай П. Ф. Грудининай, В. С. Карпухинай, М. М. Дерес, Б. Б. Балдандоржиевай, вертолетчигууд В. И. Горячкин, В. А. Коваленко, В. И. Прозоров, А. А. Хрисанфов болон бусадай ударидадаг экипажнууд эрхим амжалта туйладагаараа олоной дундаhаа онсо шалгарна. Тиихэдэ Г. Ф. Шевякова, Л. Г. Кожина гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг ашаа зөөлгын таhагай халаанайхид социалис мүрысөөндэ түрүүшын хоёр hуури эзэлбэ. Мүн Багдарин, Муя, Горячинск, Нарhатын авиаторнууд баhал түрүү зэргэдэ ябалсана. Мүн самолет, вертоледуудые заhабарилжа, шалгажа байдаг хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд П. И. Малянов. А. Ф. Чернухин, Б. В. Мешавкин, А. Е. Худин, В. Т. Арданов, Д. Ж. Жанаев, Б. С. Дондуков, Ю. И. Богданов, Д. Т. Боржонов, Д. И. Болотов болон бусад самолет, вертоледуудай аюулгүй hайнаар ниидэхын тула техническэ харууhа саг соонь, эрхим шанартайгаар хэнэ.

Үйлэдбэриин түсэб даабари үлүүлэн дүүргэхэ хэрэгтэ предприятиин түрүүшүүл— ухаалан зохёогшод, уралан нарижуулагшад өөhэдынгөө хубитые оруулалсажа байдаг юм. Үнгэрhэн хахад жэлэй туршада үйлэдбэридэ 55 дурадхал нэбтэрүүлэгдэжэ, 25 мянган түхэриг мүнгэн алмагдаа. Нүхэд Усов, Большаков, Фукс, Белых, Скоробогатов гэгшэд эрхим ухаалан зохёогшод, уралан нарижуулагшад гэжэ тоологдохо ёhоороо тоологдоно.

Мүнөөдэр—СССР-эй агаарай флодой hайндэрые Улаан-Үдын авиапредприятиин коллектив ажалай эрхим бэлэгтэйгээр угтажа байнхай.

Г. ПОЛУЯНОВ,
политическэ хүмүүжүүлгын талаар командирай орлогшо.

21.000 ЧАС—АГААРТА

Сэлмэг энэ үглөөгүүр Улаан-Үдын авиапредприятиин ниидэлгын талмай дээрэ элдэб түхэлэй самолёт, вертолёдуудай ниидэхэ, буухань таhалданагүй. Тэдэнэй дунда «ИЛ-18», «АН-24», «АН-2» болон бусад самолёдууд, «МИ-8», «МИ-4», «МИ-2» вертолёдууд...

Эндэhээ Хэрэн, Орлик, Романовка, Нижнеангарск, Хурамхаан, Захаамин болон бусад аймаг, нютагуудта ошохо хүнүүд хойно хойноhоо hубарилдан ерэжэ самолёдуудта hууна. Эдэ онгосонуудые Улаан-Үдын авиапредприятиин лётчигууд жолоодоно.

Эхэ орон доторнай Бүхэсоюзна барилга гэжэ соносхогдоhон БАМ-ай хүдэлмэридэ Улаан-Үдын авиапредприятиин лётчигууд, илангаяа вертолётчигууд эдэбхи үүсхэлтэйгээр хабаадалсажа, өөhэдынгөө нангин үүргэ дүүргэлсэжэ, хубитаяа оруулалсажа ябана. Тэдэнэй нэгэн — авиапредприятиин эрхим экипаж гэгдэhэн Владимир Ильич Климкинэй ударидаhан «МИ-8» вертолёдой экипаж болоно. Эдэнэр байгша оной июнь, июль hарануудта Уланхаан — Уоянай барилгашадта шухала хэрэгтэй ашаа зөөжэ байhанаа баазадаа бусажа ерэнхэй.

— Владимир Ильич, Бүхэсоюзна барилга дээрэ хабаадалсажа байгшадта ямар ашаа зөөлсэбэ гээшэбта?

— Хэнэйшье мэдэhээр, түрүүшын зүргэ гаргажа эхилhэн барилгашадта хубсаhа хунар, эдеэ хоол, барилгын материал хэрэгтэй болодог бэзэ. Тиимэhээ Уланхаанhаа, Таазаhаа Уоян хүрэтэр нэмжыhэн буртаг ойн дунда түбхинэжэ эхилhэн хэдэн зуугаад барилгашадые, жолоошодые хэрэгтэй зүйлөөрнь гүйсэд хангахын тула Уланхаандахи УРС-ын баазаhаа эдеэ хоол, хубсаhа хунар, барилга-хабсаралгын управлениhээ барилгын материал зөөгдэдэг байгаа. Мүнөө Уоянда шэнээр баригдажа байгаа тосхоной барилгада хэрэгтэй болодог бүхы хэрэгсэлнүүд агаараар шэрэгдэhэн байна.

Нүхэр Климкинэй экипажай эндэhээ hаяхан бусажа ерэхэдэнь, орондоонь вертолётчигуудай хэдэн экипаж БАМ-ай барилгашадта эльгээгдэбэ.

Улаан-Үдын авиапредприятида гурбан жэлэй саада тээ шэнэ «МИ-8» вертолёдой бии болоходонь Владимир Ильич шэнэ техникэ жолоодожо hураха курса дүүргэhэн юм.

Эрхим экипаж гэгдэhэн В. И. Климкинэй үбсүүн дээрэ «Аэрофлодой отличник», «1973—1974 онуудта социалис мүрысөөндэ илагша» гэhэн значогууд, авиапредприятиин Хүндэлэлэй самбарта үлгэгдэhэн дүрэ-зураг, социалис мүрысөөндэ эрхим амжалта туйлаhанайнь, мүн коллектив соогоо хүмүүжүүлгын ажал эдэбхитэйгээр ябуулhанайнь түлөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамота тэрэнэй ажалай габьяае гэршэлжэ үгэнэ. Тэрэ манай республикын агаараар 1960 онhоо хойшо вертолёт жолоодожо ябахадаа, арбаад шахуу мянган час агаарта үнгэргэhэн намтартай. Нүхэр Климкинэй экипаж Ахын аймагта ажаллажа байгаа геологуудта туhаламжа үзүүлхээр hаяар аян замдаа мордохонь.

Улаан-Үдын авиапредприятиин вертолётчигууд гансашье манай республикын аймагуудта арадай ажахын ашаа шэрэдэг бэшэ, мүн хүршэ — Эрхүүгэй, Шэтын, Тюменскэ областьнуудай захилаар шухала хэрэгтэй ашаа шэрэлсэжэ ябадаг юм.

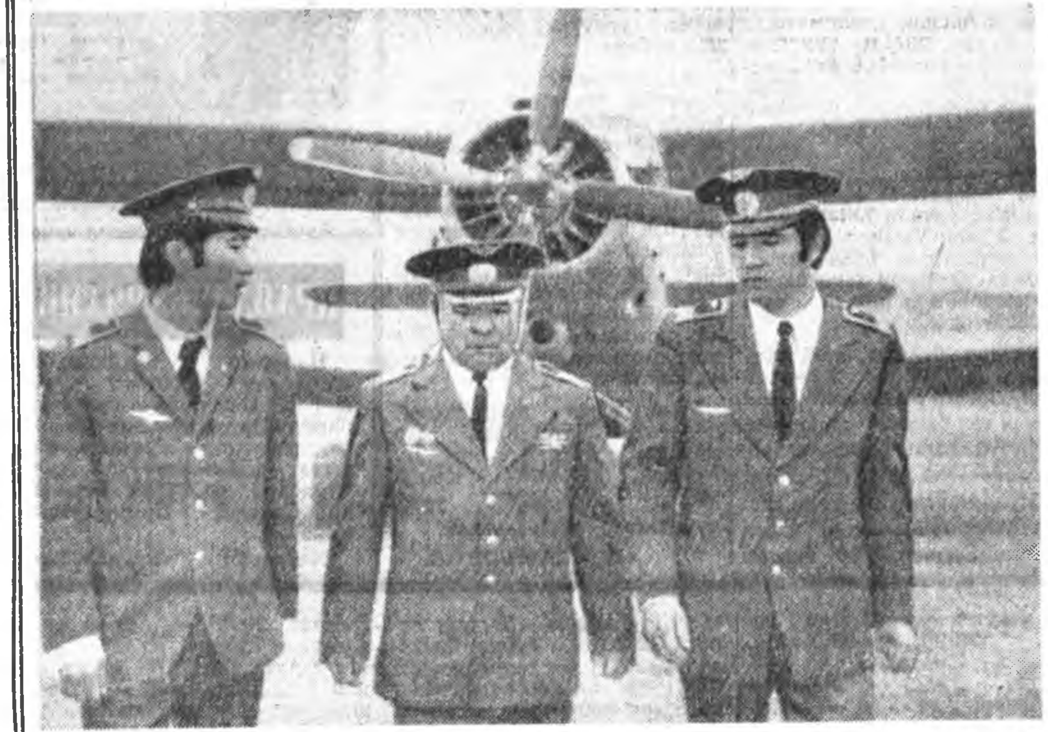
Юhэдэхи табан жэлэй түсэб уридшалан дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ эдэбхи ехэтэйгээр хабаадалсажа ябадаг авиаторнуудай нэгэн, авиапредприятиин ветеран Д. Д. Аносов болоно. Демид Демидович Аносов манай республикын агаарта түрүүшын онгосонуудай бии болоhон үдэрhөө хойшо таhалгаряагүй ниидэжэ ябана. Үнгэрhэн энэ үе соогоо нүхэр Аносов хори нэгэ мянган час агаараар ниидэжэ, хэды олон самолёдуудые жолоодоо гээшэб?!

Авиациин хурдан түргэнөөр хүгжөөгдэжэ байhан мүнөө үе сагта лётчигой мэргэжэл эрхим hайнаар шудалха зорилго табигдана. Тиимэhээ Д. Д. Аносов өөрынгөө мэргэжэлые дээшүүлхын хойноhоо саг үргэлжэ оролдожо ябадаг, hайн hайхан эрмэлзэлтэй лётчик гэжэ тоологдоно. Улаан-Үдын авиапредприятида шэнэ түхэлэй — «АН-24» самолёдой бии болохотой зэргэ түрүүшын ээлжээндэ шэнэ техникэ шудалалсажа эхилhэн байгаа. Тиихэдэ өөрынгөө мэргэжэлдэ залуушуулые hургаха хэрэгтэ ходоодоо hаналаа табижа, оролдожо ябадаг авиациин ветеран юм.

Демид Демидович мүнөөдэр — авиаторнуудай hайндэрэй хүндэлэлдэ хотынгоо ажалшадые самолёдто hуулгажа Байгал далай хүрэтэр сэнгүүлхэ, мүн парашюдаар hүрэхэ дуратай спортсменүүдые огторгойн гүн дундаhаа доошонь табиха.

Ингэжэ Улаан-Үдын авиапредприятиин алишье участок дээрэ хүдэлжэ ябаhан лётчик, вертолётчик, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, алба хаагшад ажалай бэлэгүүдтэйгээр заншалта hайндэрөө тэмдэглэжэ байнхай.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ,
манай корр.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: граждан авиациин ветеран Д. Д. Аносов (дунда) ниидэлгын hүүлээр залуу летчигуудтай хөөрэлдэжэ ябана.

Биледүүдые бүридхэдэг дежурна Л. П. Грунина.

Эрхим вертолетчик В. И. Климкин.

ХИЛЫН Саанаhаа

ЧИЛИИН ПАТРИОДУУДЫЕ СҮЛӨӨЛХЭ

ВАРШАВА. Хэды хашалта харшалалтануудые, хардалга мүрдэлгэнүүдые хээшье hаань, эсэргүүсэлтын хүдэлөөнэй Чилидэ улам үргэдэжэ байhанайнь түлөө үhөө хорёо абахын тула фашис хунта нугаршагүй патриот, Чилиин Компартиин Генеральна секретарь Луис Корваланиие тамалан зобоожо байна гээд Польшын «Трибуна люду» газетэ бэшэнэ. Тэрэниие сүүдлэхээ зүрхэсэнгүй, хүндөөр үбдэhэн Луис Корваланиие фашис хунта 22 hара соо шорон түрмэдэ хаажа байна гэжэ газетэ мэдээсэнэ. Чилиин коммунистнуудай хүтэлбэрилэгшэдэ операци хэhэнэйнгээ hүүлээр концлагерьта дахин оруулаа гэhэн хунтын мэдээсэл бүхы дэлхэй дээгүүр сахилгаан түргөөр таража, хүн зоной hанаaень зобообо.

Хунтада эсэргүү тэмсэлдэнь Чилиин арадтай hанал нэгэтэй байлгаяа бэхижүүлхые, Луис Корваланиие ба политическэ үзэл бодолойнгоо түлөө түрмэ түлшэдэ хаагдаhан бусад хүнүүдые сүлөөлхые газетэ уряална.

* * *

БУЭНОС-АЙРЕС. Хүндөөр үбшэлhэн Луис Корваланиие фашис хунта шорон түрмэдэ, концлагерьта байлгана гээд Аргентинын «Опиньон» газетэ бэшэнэ. Демократиин түлөө, фашизмда эсэргүү тэмсэлдэ ами наhаяа зорюулhан Луис Корваланай нэрэ бүхы дэлхэй дээрэ мэдээжэ болонхой.

* * *

ПАРИЖ. Луис Корвалантай, хунтын түрмэдэ хаагдажа байhан бусад хүнүүдтэй hанал нэгэтэй байлгын мэдүүлгэнүүдтэ Франциин олон хото городуудта гар табигдаа. Чилиин дүлэтэ патриодые фашис түрмэhөө сүлөөлэн гаргуулхын тула бүхы юумэ хэхэ уряатайгаар ниитын ба политическэ эмхинүүд бэшэгүүдые, телеграммануудые ООН-ой Генеральна секретарь Курт Вальдхаймда эльгээбэ.

(ТАСС).

ЛА-ПАС

Чилиин ажалшадай байдал хүндэрнэ

ТАСС

Чилидэ мүнгэнэй үнэ түргөөр унажа, юумэнэй үнэ сэн улам хүндэржэ байна. Мүнөө үедэ ажал хэхэ аргатай хүн зоной 14 процентнь хүдэлмэригүй болонхой. Августын 12-ой үдэр 8.500 түмэр замшад «үлүү гараа». Боливиин «Пресенсиа» газетын бэшэhэнэй ёhоор, Чилиин ашагта малтамал шаналжуулдаг национальна компаниин 16 мянган шахтёр ажалhаа гаргагдаха туйлдаа хүрөөд байна. Хунтын соносхоhоной ёhоор, эдэнэр «баалалтын амаралта» абаха юм.

Орон дотор ба гадаадада продукцияа худалдалгын хүшэр бэрхэшээлдэ ороhонтой дашарамдуулан, Чилиин шулуу нүүрhэнэй промышленность ахир байдалда ороо. 250 мянган гаран тонно шулуу нүүрhэн складуудта хэбтэнэ.

Промышленностиин бусадшье hалбаринуудта байдал түбэг бэрхэшээлдэ оронхой. Сантьягодахи автомобилиин покрышкануудые бүтээдэг завод хоёр hара соо hаатан зогсоно. Ороной олон предприятинууд удаан саг соо неделидээ хоёр-гурбан үдэр хүдэлнэ.

НЬЮ-ЙОРК

ХУНТЫЕ БУРУУШААЛГА

ТАСС

Арhа яhанай илгаа гаргалгые усадхаха талаар ООН-ой комитет хүн зоной эрхэ ба сүлөөе Чилидэ бүдүүлигээр хазагайруулжа байhан тухай элидхэл зүбшэн хэлсэнэ. Элидхэл тушаа үгэ хэлэгшэд Чилиин сэрэгэй хунтын хэhэн гэмтэ ябадалые эрид шууд буруушаагаа.

Сэрэгэй-фашис хунтын эзэрхэжэ байhан Чилидэхи хүн зоной гол эрхэ ба сүлөөе даража байhантай дашарамдуулан, Югославиин, Мароккын, Нигериин, Египедэй, Голландиин ба бусад оронуудай түлөөлэгшэд буруушаажа, зэбүүрхэжэ байhанаа элирхэйлэн мэдүүлээ. Арhа яhанай илгаа гаргалгые усадхаха комитедэй түрүүлэгшэ П. Каптей (Голланди) иигэжэ тэмдэглээ. Чилидэ боложо байгаа үйлэ хэрэгүүдтэй дашарамдуулан, дураа гутажа байhанаа мэдүүлжэ үгэ хэлэгшэдэй hанамжые тэрэ дэмжээ. Хүнүүдэй эрхэнүүдэй бүгэдэ ниитын декларацие хазагайруулжа, Чилиин патриодууд ба демокрадууд тушаа хуули буса аашануудые үүдхэнэ гэжэ СССР-эй түлөөлэгшэ В. С. Сафрончук тэмдэглэhэн байна. ООН-ой Генеральна Ассамблей, хүнүүдэй эрхэнүүд тушаа ООН-ой комисси, эхэнэрнүүдэй уласхоорондын жэлдэ зорюулагдаhан hая Мехикэдэ болоhон ехэ түлөөлэлгэтэй конференци хадаа сэрэгэй хунтын үйлэдэжэ байгаа гэмтэ ябадалнуудые, Чилидэхи гүрдэлгэ мүрдэлгые эрид шууд буруушаагаа гэжэ совет түлөөлэгшэ hануулhан байна.

ЛИССАБОН

Португалиин Тимортохи байдал

ТАСС

Португалиин Тиморой захиргаанай түб — Дилиhээ мэдээсэhэнэй ёhоор, тэндэ шахардуу шанга байдал үзэгдэhөөр. Иимэ байдал хоёр политическэ партинуудай — Тиморой демократическа союз гэжэ партиин (УДТ) ба Тиморые сүлөөлэлгын революционно фронтын (Фретилим) үрдилдөөнhөө боложо тохёолдоо юм. Оршон байдалые байра дээрэнь тодоруулхын тулада Португалиин президентын тусхай түлөөлэгшэ майор Антонио Жоау Соареш Лиссабонhоо Дили яаралтайгаар ошобо.

УДТ-гэй түлөөлэгшэдэй Дилидэ «хүсэеэ жагсаан харуулhанай» hүүлээр эндэхи үйлэ хэрэгүүд шахардуу шанга болоhон байгаа. Эдэ түлөөлэгшэд полициин участогта добтолжо, тэндэ байhан буу зэбсэг булян абаа. Португалиин засагаархидта эльгээhэн «ультиматум» соогоо тэдэнэр Фретилимэй хүтэлбэрилэгшэдые арестовалха гэhэн эрилтэ табиhан байха юм.

Эндэ ороhон мэдээсэлнүүдэй ёhоор, УДТ-гэй хэhэн эрилтэ — өөhэд хоорондын тэмсэл хэхэ алхам гээшэ гэжэ Фретилимэй хүтэлбэрилэгшэд мэдүүлээ.

Тимортохи байдал тухай Португалиин президентын канцеляриин Лиссабондо тарааhан мэдээсэл соо иигэжэ хэлэгдэнэ. УДТ-гэй табиhан эрилтэнүүд бэелүүлэгдэшэгүй, Португалиин засагаархид энэ хёмороое эбэй ёhоор шиидхэхэ эрилтэ табина.

ДАККА

Бангладештэ урбалта болобо

ТАСС

Августын 15-най үглөөгүүр үүр сайжа байхада Бангладешэй Республикада гүрэнэй урбалта болобо. Энэ урбалтые дотоодын ба гадаадын худалдаа наймаанай министрэй тушаал даажа байhан Кхандакер Муштак Ахмед гэгшэ толгойлhон байна.

К. М. Ахмед республикын президент болоо гэжэ урбалтын хэгдэhэнэй hүүлээр удангүй радиогоор соносхогдоhон байгаа. Орон дотор сэрэгэй байдал, ниислэл хотодо — комендантска час тоггоогдоо.

ДЕЛИ. (ТАСС). Индиин информационно агентствэнүүдэй мэдээсэhэнэй ёhоор, Даккын гол гудамжануд ба талмайнуудта танкнууд, солдадуудтай ашаанай машинанууд гаргагдаhан байна. Президентын байшан ба правительственна эмхи зургаанууд хатуу шангаар хамгаалагдана. Ниислэл хотын аэропорт хаагданхай.

Августын 15-най үглөөгүүр Бангладешэй радиогоор К. М. Ахмед үгэ хэлээ. Шэнэ засагаархидтай харилсаа холбоотой байхыень уряалжа, тэрэ Бангладешэй улад зондо, армида хандаhан байха юм.

Зарим информационно агентствэнүүдэй мэдээсэhэнэй ёhоор, Бангладешэй президент Муджибур Рахман гэртээ хаагдаад байна. Ондоо агентствэнүүдэй мэдээсэлээр болоо hаа, тэрэ хадаа урбалтын үедэ алуулhан байха юм.

САЯАНҺАА ВИТИМ ХҮРЭТЭР

УРАЛАН НАРИЖУУЛАГШАДТА—ШАН

Республикын промышленна предприятинуудай уралан нарижуулагшад болон ухаалан зохёогшод юһэдэхи табан жэлэй түсэбтэ даабари амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ горитойхон хубитаяа оруулалсана. Тэдэнэй дунда дэлгэрэһэн социалис мүрысөөнэй байһан оной түрүүшын хахадай дүнгүүдые Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совет, профсоюзуудай областной совет һаяхан согсолбо. Энэ мүрысөөндэ Улаан-Үдын «Хүндэлэлэй тэмдэг» орденто «Электромашина» заводой коллектив эрхимлэжэ, республикын Министрнүүдэй Соведэй ба облсовпрофой Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаһан, мүнгэн шанда хүртэһэн байна.

Улаан-Үдын «Теплоприбор» заводой, Буряадай барилгын управлени табадахи СМУ-гай, мебель хэдэг ба модо болбосоруулдаг комбинадай коллективүүд мүрысөөндэ һайн дүнгүүдые түйлажа, хоёрдохи мүнгэн шанда хүртэбэ. Тиихэдэ Улаан-Үдын Ажалай Улаан Тугай орденто авиационно заводой, Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай, 1268-дахи автоколонныи коллективүүд 3-дахи шанда хүртэһэн байна.

ГҮРЭНЭЙ ШАЛГАЛТА ЭХИЛЭЭ

Республикын хүдөө ажахын кадрнуудые бэлдэдэг техникумэй һүүлшын курсада һуралсагшад эдэ үдэрнүүдтэ гүрэнэй шалгалта үгэхэ сүлөөгүй сагынь эрэнхэй.

Мүнөө эдэнэр политэкономи, ургаса харууһалга болон механизациин предмедүүдээр шалгалта үгэжэ, түрүүшын сайнаһала абаба. Һурагшад В. Абидуев, Р. Новокрещенных, И. Писаренко, И. Сенотрусов, И. Самокрутов гэгшэд «эрхим» гэһэн сэгнэлтэнүүдые абаба. Түрүүшын предмедээр эрхим шалгалта абаһан эдэнэр түс техникумда гурбан жэлэй туршада һуража ябагаа пиитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг байгаа.

Һаяар эдэнэр «хүдөө ажахын үйлэдбэриин эмхидхэл ба экономико» гэһэн шухала предмедээрээ шалгалта үгэхэнь.

Диплом абаһанайнгаа удаа эдэнэр республикынгаа, мүн хуршэ — Шэтын областиин хүдөө ажахынуудта ажаллахаар зоотехник, агроном мэргэжэлтэй 92 хүн эльгээгдэхэ юм.

М. МЕДОВАЯ.

ВЫСТАВКЭ НЭЭГДЭХЭНЬ

А. А. Окладников Буряадай үнинэй зураашадай нэгэн юм. Тэрэ аяар дала хүрэбэшье, олоной һайшаал, магтаалда хүртэдэг, зурагуудаа зураһан зандаа. 45 жэлэй туршада гоё һайхан зурагуудые зураха, графика болон бусад уран һайханай жанрнуудта хүдэлхэ зуураа, уран зурааша тэрээндэ амжалтануудые асарһан, һайхан бүтээлнүүдые хэжэ, холо ойгуур мэдээжэ болоо.

Уран зураашын түрэһөөр 70, уран һайханайнгаа ажалые эхилһэнһээнь хойшо 45 жэлэйнь ойдо зорюулагдаһан выставкэ Ц. Сампиловай нэрэмжэтэ уран һайханай музей соо мүнөөдэр нээгдэхэнь. Эндэ уран зураашын эгээл һайн бүтээлнүүд табигдахаар хараалагданхай.

Владимир Ильич Ленинэй ажабайдалые харуулһан зурагуудынь гол һуури эзэлхэ. «Вести из России» гэһэн зурагынь илангаяа һайшаагдаха байха гэжэ һанахаар.

Гадна искусство болон литературын мэдээжэ ажал ябуулагшадай, манай эндэ граждан дайнай үедэ партизан ябаһан зоной портредүүд баһал олоной анхарал татаха байха гэжэ багсаамаар. Юуб гэхэдэ, уран зурааша портредүүдые бэшэхэдээ ехэ дадал шадабаритай болоһон хүн ха юм.

Байгалай загаһашадай ажалые, ажабайдалые харуулһан графика энэ выставкэ дээрэ баһал табигдаха. Түс зурагууд олоной анхарал энсо татаха байха гэжэ сэхэ хэлэхээр байна.

Энэ выставкэдэ ерэжэ харабал сагаа дэмы гээгээб гэжэ һанахагүйт гээд хэлэжэ болоно.

Ерэжэ харыт, хүндэтэ нүхэд!

Манай корр.

АГИТТАЛМАЙ ДЭЭРЭ

Улаан-Үдэ городой Октябрьска районой Терешковагай үйлсын агитталмай дээрэ июль—август һарануудта иимэ хүдэлмэри ябуулагдаһан байна: июлиин 4-дэ Октябрьска районой арадай сүүдэй түрүүлэгшэ нүхэр Дёмин «Гэмтэ ябадал гаргагшадтай тэмсэхэ тухай» гэһэн элидхэл хээ. Табяад хүн суглараһан ба ехэтэ һонирхоһон байна. Июлиин 24-дэ милициин хүдэлмэрилэгшэ нүхэр Бельер ба милициин таһагай начальнигай орлогшо нүхэр Чукреев эмхи гурим сахиха тухай элидхэл хэһэн байна.

Августын 7-до «Знание» бүлгэмэй гэшүүн нүхэр Киреев уласхоорондын байдал тухай, мүн маоистнуудай Советскэ Союзда эсэргүү идхалга хэдэг тухай тодорхойгоор хөөрэжэ үгөө.

Д. МУНКОЕВ.

ЁОХОРОЙ ДУУН МИНДАҺАНДА БЭШЭГДЭЭ

Арадай уран бүтээлэй республиканска байшанда һаяшаг хүнүүд олоор сугларба. Бэрээдүүдшье, наһатайшье хүнүүд бии. Удангүй гар гарһаа барилсажа, ёохор наадан эхилшэбэ. Гэгээн сагаан үдэр ёохоор наадаһай болоҗо эхилһые гайхамаар бэлэй. Нютаг нютагай аялга зугаа зэдэлжэ, нэгэл тиимэ найр зугаагай боложо байһандал һанагдаха юм.

Ушар юуб гэхэдэ, ёохор наадаһай дуунуудые миндаһан дээрэ бэшэжэ абаһан байгаа. Еохоор, осоо, дэбхэрээшэн, эрьелдээшэн гэжэ дүрбэн янзын хатарай дуун бэшэгдээ.

Улаан-Үдэ хотын амаралтын парк соо саг үргэлжэ ёохор наада эмхидхэжэ, залуу хүбүүд, басагадые ёохорой дуу дуулажа һургаха үүсхэл гараһан байгаа. Улаан-Үдын городской Соведэй гүйсэдкомой соёлой таһагые даагша С. Ф. Миронова дуунда хабаадагшадта халуун баяр хүргөөд, сүлөөтэй сагтаа городой амаралтын паркда ерэжэ, залуушуулай ёохор хаража, хатар наадаһда һургалсажа байхыень уряалаа.

Б. ТАПХАРОВ,
Улаан-Үдын локомотивна депогой машинистын туһалагша.

СПОРТЫН ВЕТЕРАН

Улаан-Үдэ хотын 35-дахи һургуулиин ахамад классай һурагшад автомобиль жолоодохо дуратайшуулай курсын инструктор Павел Агапович Лаптевые һайн мэдэдэг. Ушарынь хэлэхэдэ, нүхэр Лаптев нэгэдэхи классай жолоошон байхаһаа гадна, республикымнай эрхим спортсменүүдэй нэгэн, ветеран юм.

Павел Агапович биатлоноор, автомобиляар, һэлюурдэлгээр, велосипедээр урилдахадаа хэдэн удаа Буряадай АССР-эй чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэһэн байха. Тиихэдэ боксоор республикын чемпионой нэрэ зэргэдэ долоо дахин хүртэжэ, улаан торгон лентэ зүүһэн байна. Энээнһээ гадна биатлоноор бүхэсоюзна мүрысөөнүүдтэ хабаадалсахадаа, РСФСР-эй чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэһэн. Эдэ бүхы амжалтанууд миин ерээгүй, харин өөрынь үсэд нэтэрүү һорилго, мүрысөө үнгэргэһэнһөө бүхы юумэн дулдыдаһан, түйлагдаһан гээшэ.

Павел Агапович эрхим спортсмен байхаһаа гадна, эрхим хүмүүжүүлэгшэ, хүндэмүүшэ нүхэр гэжэ үетэнэйнгөө дунда дэмы хэлсүүлдэггүй байха. У

Тээсгэн Сурхайта нуурай эрьедэ амаржа байха үедөө ГТО-гой комплексоор республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэхэ мүрысөөндэ хабаадалсахаар бэеэ зэһэһэн, бэлдэһэн байгаа. Энэнь мүрысөөнэй үнгэргэгдэхэдэ ашаяа харуулаа.

...Заахан үхибүүн газаагаа байтараа ойн соорхой сооһоо гүйжэ гараһан хүниие ехэл һонирхожо хараба ха. Эндэ Шэнэ-Комушка тосхоной ажалшад ойро тойрон ажаһуудаг хүршэнэрэйнгөө эртэ үглөөгүүр спортоор бэеэ һориходонь заншаһан дээрэһээ эдэнэрэй гүйлдэжэ, дэбхэрэлдэжэ ябахаар һонирхохоёо болинхой. Зүгөөр энэ заахан үхибүүн. тэрэнэй дүтэлжэ ерэхэдэнь, иигэжэ асууба ха: Та юундээ нитэрээ гүйнэ, харайна гээшэбта?

— Турахаяа һананаб, — гэхэдэнь гайхангяар хараад үлэһэн.

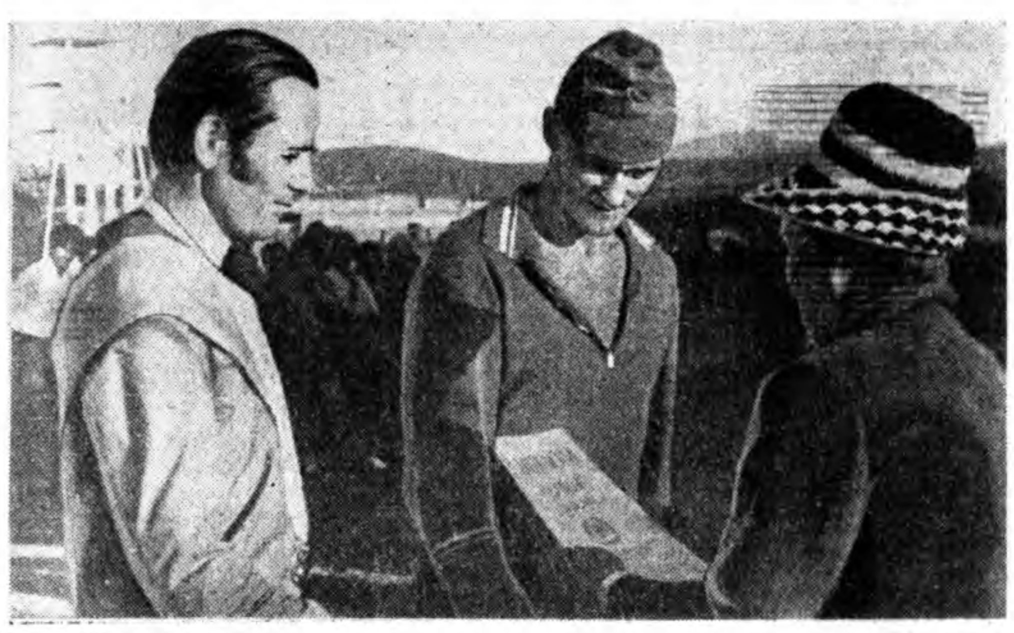
Хэдэн хоногой үнгэрһэн хойно мүнөөхи хүнэйнгөө гүйжэ ерэхэдэнь: «Иимэ нарин, шурдэгэр аад, үшөө юундэ турахa гэжэ оролдоно гээшэбта?» гээ гэхэ.

...Мүрысөөнэй дүн гаргахада: Павел Лаптев үетэн нүхэдэйнгөө дунда хоёрдохи һуури эзэлээ бэлэй. Мүнөө 40 һайса гараад ябаһан Павел Агапович спортоо орхёогүй, хүнгэн атлетикын мүрысөөнүүдтэ хабаадалсажа ябадагынь һайшаалтай.

А. ДАНЧИНОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Павел Лаптевта диплом барюулагдажа байһан үе.

С. ДОРЖИЕВАЙ фото.

Декабристнуудай бүһэлгаанай болоһоор 150 жэл

МҮНХЭ ДУРАСХААЛ

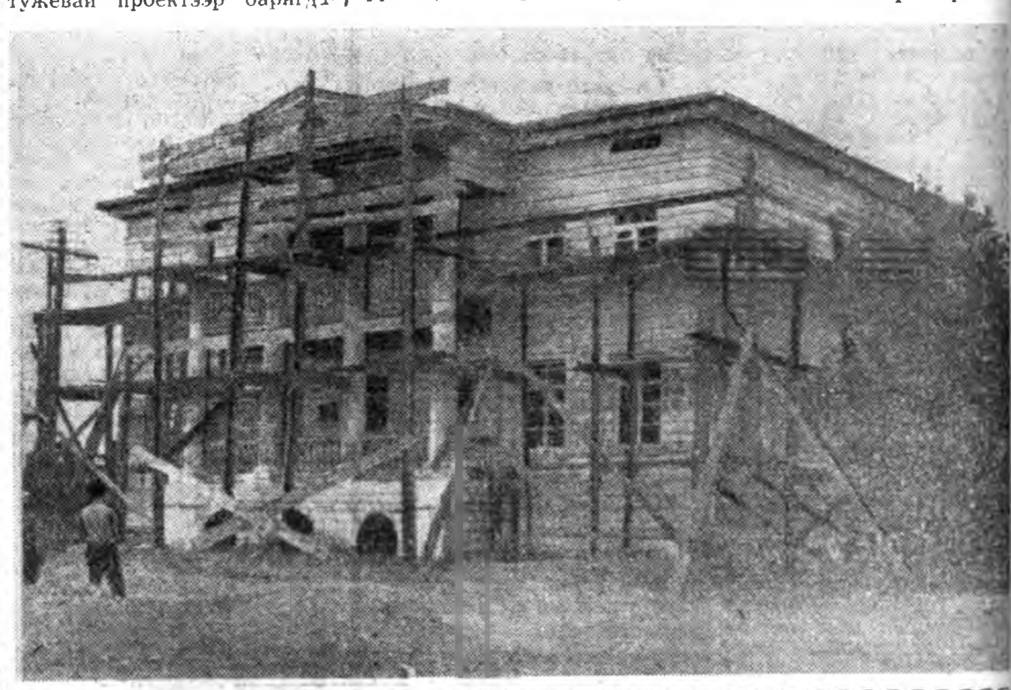
Манай Эхэ ороной түүхэдэхи дурасхаалта ой — декабристнуудай бүһэлгаанай болоһоор 150 жэлэй ой ойртожо байна. Хаанта засагта, барлаг үе сагай дарлалта мүлжэлгэдэ түрүүшын зэбсэгтэ эсэргүүсэлгэдэ хабаадагшад олон жэлэй туршада хаатаргада ябаһанайнгаа удаа манай Буряад орондо нютагжаһан юм.

Декабристнуудай хүдэлөөндэ хабаадагшад Николай, Михаил Бестужевтан, мүн Константин Петрович Торсон гэгшэд Селенгинскдэ ажаһууһан. Тиигэхэ үедөө эдэнэр эндэхи дайдые хубилгаха талада ехэ нүлөө үзүүлдэг бэлэй. Энэ ойтойнь дашарамдуулан, Ново-Селенгинскдэ декабристнуудай музей байгуулагдахань. Эдэнэрэй тон дүтын нүхэр болохо Д. Д. Старцевай һууһан байшан шэнэлэн һэргээхэ хүдэлмэри хэгдэжэ байна. Н. А. Бестужевай проектээр үнгэрһэн зуун жэлдэ баригдаһан байшангай досоохи, газаахинь анханайнгаа түхэлдэ оруулагдаха. Декабристнууд тухай музейдэ орохо материалнуудые Москвадахи Революциин музейн хүдэлмэрилэгшэд бэлдэнэ, Селенгинскын түүхэдэ хабаатай бүлэгыень эндэхид бэлдэхэ юм.

Музей бэлдэжэ байгаа энэ үедэ Сэлэнгэ мүрэнэй эрьедэ декабристнуудай байһан газартахи Н. А. Бестужев К. П. Торсон хоёрой хүшөөдэ туристнууд ерэжэл байдаг. Хүшөөгэйнь дэргэдэ баглаа сэсэгүүд хатанагүй.

Ф. МОРЕНЕЦ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Ново-Селенгинскдэхи Н. А. Бестужевай проектээр баригдаһан Д. Д. Старцевай байшангай шэнэлэгдэжэ байхыень харанат. Энээн соо декабристнуудай музей байгуулагдаха. Гусиноозерскын ажалшад К. П. Торсон Н. А. Бестужев хоёрой хүшөөнүүдэй дэргэдэ баглаа сэсэгүүдые табижа байна.

Авторай фото.

АВГУСТ—ШИИДХЭХЫ ҺАРА

Уужам үргэн Буряад ороной ой модоор аргагүй баян юм. Хурамхаан, Ярууна, Хэжэнгэ, Хорёор ябахада хаанаяанагүй хэдэн зуугаад километртэ нарһан тужа ногоорон байдаг. «Забайкаллес» комбинадай коллектив жэлдээ хэдэн миллион кубометр модо бэлэдхэжэ, оронойнгоо барилгануудта эльгээнэ. Харин Улаан-Үдын химлесхозой коллектив промышленностьда үргэнөөр хэрэглэгдэдэг модоной дабирхай суглуулдаг байха юм.

Эдэнэр байгша оной туршада 1010 тонно дабирхай суглуулхаар шиидэнхэй. Май һарын тэн багһаа дабирхай суглуулагдажа эхилээ бэлэй. Химлесхозой хүдэлмэришэд дабирхай суглуулха хаһа сагтаа һайнаар бэлэдхэл хэһэн байгаа. Эдэнэр 20 мянган гектар газарай модонһоо дабирхай суглуулха зорилго урдаа табина.

Хурамхаанай аймагай Майскын участогай хүдэлмэришэд июлиин даабариһаа гадуур 46 тонно дабирхай суглуулаа. Эдэнэр шэнэ онол арга хэрэглэһэнэй ашаар даабаря үлүүлэн дүүргэнэ. Бэшүүрэй аймагай ойн ажахын участогай хүдэлмэришэд абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэжэ байнхай. Баргажанай, Прибайкалиин аймагуудай ойн ажахын участогуудай хүдэлмэрилэгшэд эрхим амжалтатай.

Улаан-Үдын химлесхозой коллектив август һара соо модоной дабирхай ехээр суглуулжа, түгэсхэхы жэлэй даабари болзорһоонь урид дүүргэхээр зоригжонхой.

К. ЖАМЬЯНОВ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Мүнөөдэр—СССР-эй агаарай флодой үдэр»—суглуулбари. «Ниитын малда — элбэг тэжээл». — ажахыһаа абтаһан мэдээсэлнүүдэй суглуулбари. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указууд.

Хоёрдохи хуудаһанда: «Ажалай минута бүхэниие наринаар хинан сэгнэхэ» — суглуулбари.

Гурбадахи хуудаһанда: «Байгаалиин баялигые гүйсэд хэрэглэхэ» — А. Григорьевой статья. «Авиаторнуудай дээшэлүүлэгдэһэн уялганууд» — фото-һонин. ТАСС-ай материал.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: «Уншагшадтаяа уулзалга»— Л. Петровагай статья. АПН-эй материал. Элдэб һонин.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Августын 17-һоо 24 болотор

ПОНЕДЕЛЬНИК, 18

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.35 — «Ермак — телевизионно документальна фильм түрүүшынхеэ харуулагдаха. 11.20 — В. Луговской. Литературна портрет. 12.10 — «Эжын һургуули». 12.40 — «Гайхалтай миисгэйхэн»—мультфильм (үнгэтэ). 12.50 — Шэнэ һонин. 13.00 — «Шамда, эдиршүүл!» 13.30 — «Рыцарь мечты» — уран һайханай фильм (үнгэтэ). 14.40 — «КПСС-эй XXV съездые угтуулан». «Табан жэлые — уридшалан!» 15.25 — А. Арбузов. «Үүрэй толоной үедэхи хото» — зүжэг. 16.30 — СССР-эй арадай артист В. Норейкын — концерт. 17.20 — Тамаралгаар Европын кубогта хүртэхын түлөө мүрысөөн. Эрэшүүл. 17.50 — Забһарлалга.

Улаан-Үдэ. 18.00 — «Хүдөөгэйхидтэ туһална» гэһэн дамжуулга. 18.20 — Шэнэ һонин.

«Орбита». 18.30 — «Время». 19.00 — «Рыцарь мечты» — кинофильм. 20.10— «КПСС-эй XXV съездые угтуулан». «Табан жэлые уридшалан!» Белоруссиин КП-гэй Гродныи обкомой нэгэдэхи секретарь Л. Г. Клецков дамжуулгада хабаадалсаха. 20.55 — «Экранда — түрүүшынхеэ». А. Арбузов. «Үүрэй толоной үедэхи хото» — зүжэг. 22.00 — СССР-эй арадай артист В. Норейкын концерт. 22.50 — Тамаралгаар Европын кубогай түлөө. Эрэшүүл. 23.20 — «Талын баатар» — телевизионно документальна фильм. 23.50 — Забһарлалга. 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 18.00 — «Талын баатар» — телевизионно документальна фильм.

Улаан-Үдэ. «Уласхоорондын шэнжэлэл».

ВТОРНИК, 19

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.35 — «Иван Гармаш» — телевизионно документальна фильм түрүүшынхеэ харуулагдаха. 11.35 «Пшик» — мультфильм. (үнгэтэ). 11.40 — «Шатарай һургуули. 12.10 — Волейболоор уласхоорондын мүрысөөн (үнгэтэ). СССР—Япон. Эрэшүүл. 12.50 — Шэнэ һонин. 13.00 — Спортын һонин (үнгэтэ). 13.30 — «Үхибүүдтэ — фильм».. «Умные вещи» — уран һайханай телевизионно фильм (1-дэхи сери, үнгэтэ). 14.35 — «Хүн ба хуули». 15.05 — «Братья Лаутензак» — уран һайханай телевизионно олон серитэй фильм түрүүшынхеэ харуулагдаха (ГДР, 1-дэхи сери). 16.25 — «Арадай уран бэлиг» — телевизионно шэнжэлэл (үнгэтэ). 17.05 — «Улаан дуун» — Берлиндэхи политическэ дуунуудай залуушуулай уласхоорондын фестиваль (үнгэтэ). 17.40 — «Шог ёгто» — ехэшүүлдэ зорюулагдаһан мультфильм (үнгэтэ). 17.50 — Забһарлалга. 18.00 — «Шатарай һургуули». 18.30 — «Время». 19.00 — Волейбол. СССР—Япон

Улаан-Үдэ. 19.40—«Уласхоорондын шэнжэлэл» (буряадаар). 20.00 — Шэнэ һонин.

«Орбита». 20.10 — «Хүн ба хуули». 20.40 — «Братья Лаутензак» (1-дэхи сери). 22.40 — Политическэ дуунуудай залуушуулай уласхоорондын фестиваль. 23.15 — «Шатарай һургуули». 23.50 — Забһарлалга. 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 19.40 — Спортын һонин (үнгэтэ).

Улаан-Үдэ. 20.10 — Календарьин хуудаһануудаар 20.50 — Телевизионно һонин.

СРЕДА, 20

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.35 — Документальна фильмүүд харуулагдаха. 11.05 — Э. Хемингуэйн уран зохёолнууд. 12.05 — Волейбол. СССР—Япон. 12.50 — Шэнэ һонин. 13.00 — «Нүхэр дуун» — хүгжэмтэ эстафетэ. 13.35 — «Үхибүүдтэ — фильм. «Умные вещи». (2-дохи сери). 14.40 — «Мүнөөнэй эрдэм наука». 15.15 — «Братья Лаутензак». (2-дохи сери). 16.45 — «Ном-75». 17.15. — «Мэдээжэ аринууд». 17.50 — Забһарлалга. 18.00 — Уран шүлэг. Константин Ванщенкин. 18.30 — «Время».

Улаан-Үдэ. 19.00 — «Ургаса-75». 19.20 — Шэнэ һонин. 19.30 — Киножурнал.

«Орбита». 19.40 — «Нүхэр дуун» — хүгжэмтэ эстафетэ. 20.15 — «Мүнөөнэй эрдэм наука». 20.50—«Братья Лаутензак» (2-дохи сери). 22.20 — «Ном-75». 22.50 — «Мэдээжэ аринууд». 23.25 — «Валдайн зураглалнууд» — телевизионно документальна фильм (үнгэтэ). 23.50 — Забһарлалга. 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 19.00 — Волейбол. СССР—Япон.

Улаан-Үдэ. 19.40 — НТИ — хүдөө ажахыда». 20.00 — Телевизионно һонин.

ЧЕТВЕРГ, 21

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.05 — Документальна фильмүүд харуулагдаха. 10.40 — В. Бианки. «Ой модоной газетэ». 11.20 — «Летува» — Литвагай ССР-эй Гүрэнэй академическэ дуу, хатарай габьята ансамблиин концерт. 12.10 — «Шадамар гарнууд» (үнгэтэ). 12.40 — «Спортлото» наадалга (үнгэтэ). 12.50 — Шэнэ һонин. 13.00 — Хойто Осетиин гүрэнэй «Алан» гэжэ арадай хатарай ансамблиин концерт (үнгэтэ). 13.35 — Телевизионно богони фильмүүд харуулагдаха (үнгэтэ). 14.35— «БАМ — эрэлхэг зоригой зам». Гурбадахи дамжуулга (үнгэтэ). 15.05 — «Братья Лаутензак» (3-дахи сери). 16.55 — Забһарлалга. 17.05 — Электротехническэ промышленностиин ажахынуудай түрүү бригадануудай хөөрэлдөөн. 17.50 — «Энээниие шадаха гүт» — викторина (үнгэтэ). 18.30 — «Время». 19.00 — «Спортлото» наадалга. 19.10 — Совет Латвиин 35 жэлэй ойдо зорюулагдаһан дуу, хатарай һайндэр (үнгэтэ).

Улаан-Үдэ. 20.10 — Совет Латвиин 35 жэлэй ойдо зорюулагдаһан дуу, хатарай һайндэр (үнгэтэ).

«Орбита». 20.10 — «Братья Лаутензак» (3-дахи сери). 22.20 — Түрүү бригадануудай хөөрэлдөөндэ СССР-эй электротехническэ промышленностиин министр А. К. Антонов хабаадалсаха. 23.05 — «Энээниие шадаха гүт» — викторина. 23.50 — Забһарлалга. 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 20.10— «БАМ — эрэлхэг зоригой зам». Гурбадахи дамжуулга.

Улаан-Үдэ. 20.40 — «Перекресток». 21.10 — Телевизионно һонин.

ПЯТНИЦА, 22

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.05 — «Экран» гэжэ нэгэдэлэй документальна фильмүүд харуулагдаха. 11.10 — Д. Шостакович. «Квартет № 14» (үнгэтэ). 11.35 — «Москва ба москвагайхид». 12.05 — «Орленок» гэжэ телестудиин концертын зал (үнгэтэ). 12.50 — Шэнэ һонин. 13.00 — Совет Латвиин 35 жэлэй ойдо зорюулагдаһан дуу, хатарай һайндэр. 14.00 — Румыниин Социалис Республикын телевидениин программа. Фашизмһаа Румыниие сүлөөлһэн үдэртэ зорюулагдана. 15.15 — «Уран зохёолшын ендэр». Ю. Рытхэу үгэ хэлэхэ (үнгэтэ). 15.30 — Забһарлалга. 15.40 — «Һанал бодол» —фильм-концерт (үнгэтэ). 16.00 — «Крымэй толонууд» — искусствын фестиваль (үнгэтэ). 18.00 — «Газар дэлхэйн залуушуул» — (үнгэтэ). 18.30 — «Время».

Улаан-Үдэ. 19.00 — «Ургаса-75» (буряадаар). 19.20 — Шэнэ һонин.

«Орбита». 19.30 — Фашизмһаа Румыниие сүлөөлһэн үдэртэ зорюулагдаһан СРР-эй телевидениин программа. 20.45 — «Уран зохёолшын ендэр». Ю. Рытхэу үгэ хэлэхэ. 21.00 — «Ажалнай иимэл юм даа» — телевизионно документальна фильм. 21.15 — «Крымэй толонууд» — искусствын фестиваль. 23.15 — «Газар дэлхэйн залуушуул». 23.50 — Забһарлалга. 24.00 — «Время». 00.30 — СССР-эй чемпионат. «Спартак» — «Динамо» (Киев).

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.30— «Эдир натуралистнуудай орондо»—һурагшадта зорюулагдаһан дамжуулга.

«Орбита». 19.00 — «Угалзанууд» (үнгэтэ).

Улаан-Үдэ. 19.30 — Түрэлхидтэ зорюулагдаһан хөөрөөн. 19.50 — Телевизионно һонин.

СУББОТО, 23

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.05—«Дуун-75» (үнгэтэ). 10.35 — «Шанартай эд бараа элбэгээр гаргаха». 11.35 — Футбол. «Спартак»—«Динамо» «Киев) 12.20 — «БВГДейка» (үнгэтэ). 12.50 — Шэнэ һонин. 13.00 — «Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ программа. 13.30 — «Элүүр энхэ байлга» — эрдэм дэлгэрүүлгын программа. 14.00 — «Поп ба тэрэнэй хүлһэншэн Балда тухай онтохон» — мультфильм (үнгэтэ). 14.30 — «Үнэн зүрхэнһөө». Стахановска хүдэлөөнэй 40 жэлэй ойдо (үнгэтэ). 15.30 — Забһарлалга. 15.40 — «Үхибүүдтэ — фильм». «Белый флюгер» — уран һайханай фильм. 17.00 — «Ан амитадай аймаг». 18.00 — «Хүгжэмтэ календарь». 18.30 — «Время». 19.00 — «Хатар зохёон табилга» — телевизионно хүгжэмтэ фильм түрүүшынхеэ харуулагдаха (үнгэтэ). 20.25—«Дуун-75». (үнгэтэ). 20.55 — «Да, мир перевернулся» —телевизионно зүжэг түрүүшынхеэ харуулагдаха 22.20 — «Танай һанамжа (үнгэтэ). 23.20 — Забһарлалга. 23.30 — «Уран зураашад тухай хөөрөөн». СССР-эй арадай уран зурааша А. Пластов. Нэгэдэхи дамжуулга (үнгэтэ). 24.00 — «Время».

ВОСКРЕСЕНИ, 24

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.05 — «Кино болгон буулгагдаһан уран зохёол». «Гурбан» — уран һайханай фильм. 11.50 — «Здравствуй, племя молодое, незнакомое». А. С. Пушкинай зохёолнуудые уран гоёор уншахын түлөө һурагшадай конкурс. 12.50 — Шэнэ һонин. 13.00 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!» 14.00 — Мультфильмнүүд харуулагдаха (үнгэтэ). 14.25 — «Киногоор аяншалагшадай клуб» (үнгэтэ). 15.25 — Забһарлалга. 15.35 — «Совет ороной үхибүүд». «Хадын үхибүүд» — телевизионно документальна фильм 16.05 — «Хүгжэмтэ киоск» (үнгэтэ). 16.35 — «Талынхид» — документальна фильм. 16.55 — «Прощание с Петербургом» — уран һайханай фильм» (үнгэтэ) 18.30 — «Время». 19.00— «Танай гэртэ» — хүгжэмтэ дамжуулга. 19.30 — «Хүдөөгэй час». 20.30 — «Гурбан — кинофильм. 22.10 — Э. Межелайтис «Лирические этюды». 23.00 — «Советскэ Союз харин айлшадай һанамжада». 23.15 — Забһарлалга. 23.25 — «Ангуудай цирк» — циркын уласхоорондын программа (үнгэтэ). 24.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.35 — «Мүнөөдэр — СССР-эй Агаарай Флодой Үдэр». Гражданска авиациин министр Б. П. Бугаевтай хөөрэлдөөн (үнгэтэ). 10.50 — Мультфильмнүүд харуулагдаха (үнгэтэ). 11.[illegible] — «Тамаралгаар Европын кубогта хүртэхын түлөө мүрысөөн, Эрэшүүл (үнгэтэ). 11.35 — Советскэ Союзай Герой, ВВС-гэй ахамад командалагша, авиациин ахамад маршал П. С. Кутахов үгэ хэлэлгэ (үнгэтэ). 11.[illegible] — «Совет ороной үхибүүд». «Харгы замай эхин» (үнгэтэ). 12.50 — Шэнэ һонин. 13.[illegible] — «Советскэ Союзда алба хэнэб!» 14.00 — «Киногоор аяншалагшадай клуб» (үнгэтэ). 15.00 — Хүнгэн атлетикээр Европын кубогта хүртэхын түлөө мүрысөөн Францииһаа дамжуулга хэгдэхэ (үнгэтэ). 15.45 — Уласхоорондын һонин. (үнгэтэ). 16.45 — «Путешествие миссис Шелтон» — уран һайханай телевизионно фильм түрүүшынхеэ харуулагдаха. 17.50 — Забһарлалга. 18.00 — «Хүгжэмтэ киоск» (үнгэтэ). 18.30 — «Время» 19.00 — В. А. Моцарт. «Квартет фа мажор» (үнгэтэ). 19.10 — «Мартагдашагүй кинолентэнүүд». «Истребители» — уран һайханай фильм. 20.50 — «Хүдөөгэй час». 21.50 — СССР-эй Агаарай Флодой Үдэртэ зорюулагдаһан концерт (үнгэтэ). 23.2[illegible] — Забһарлалга. 23.30 — «Угалзанууд» (үнгэтэ). 24.0[illegible] — «Время» — мэдээсэлэй программа.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Манай адрес, телефонууд:

г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35, телефоны: приемная — 2-54-93, секретариат — 2-66-76, общественная приемная — 2-56-62.